Державний торговельно-економічний університет
Кафедра іноземної філології та перекладу

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Імпровізація у політичних промовах як засіб лінгвістичного впливу»

Студента 2 курсу 2 м групи,
спеціальності 035 «Філологія» _____ Ансімової Анни Олексіївни
ОП «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)»

Науковий керівник _____ Дроздова Юлія Валентинівна
канд. психолог. наук, доц.

Гарант освітньої програми _____ Зварич Ірина Миколаївна
д-р пед. наук,
професор

Київ – 2024

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ 3
ABSTRACT 3
ВСТУП 5
РОЗДІЛ 1. ПОЛІТИЧНА ПРОМОВА ТА ІМПРОВІЗАЦІЯ 8
1.1 Політична промова 8
1.2 Сутність імпровізації. Імпровізація в політичній промові 15
1.3 Переваги та недоліки використання вербальної імпровізації в політичному дискурсі 20
Висновки до розділу 1 22
РОЗДІЛ 2: ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ УКРАЇНСЬКИХ ЛІДЕРІВ. 24
2.1 Історія та розвиток політичних промов України 24
2.2 Аналіз використання імпровізації у політичних промовах українських лідерів 27
Висновки до розділу 2 35
РОЗДІЛ 3: ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ 38
3.1Особливості американської політичної культури 38
3.2Аналіз використання імпровізації у політичних промовах американських політиків 45
Висновки до розділу 3 58
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ 60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 63

АНОТАЦІЯ

Ансімова А.О Імпровізація у політичних промовах як засіб лінгвістичного впливу

У результаті проведеного дослідження визначено важливість місця імпровізації в політичних промовах. Робота систематизує поняття політичної мови та імпровізації, а також здійснює аналіз політичної мови в Україні та Сполучених Штатах. Згідно з результатами дослідження, імпровізація виступає як важливий лінгвістичний інструмент, що активно формує імідж політиків та впливає на їхню аудиторію.

Додатково, робота розглядає різні тлумачення терміну "політична мова" від різних вчених, які працюють в Україні та інших країнах. Аналізуючи велику кількість літератури, пов'язаної з цією темою, приймається висновок, що наразі не вистачає обґрунтованості для розгляду політичної мови як окремої дисципліни, і її слід вважати субдисципліною. Політичний дискурс, визначений як сукупність політичних промов, текстів, правових рамок та публікацій, здебільшого визначається політичними цілями, що визначають характер дискурсу.

Основні результати роботи підкреслюють, що використання імпровізації в політичних промовах впливає на ефективність спілкування та грає ключову роль у формуванні вразливого та переконливого зв'язку між політиками та громадськістю.

Ключові слова: імпровізація, політична промова, лінгвістичний вплив, аналіз.

ABSTRACT

Ansimova A.O. Improvisation in political speeches as a means of linguistic influence

During this study, the research conducted underscores the vital role of improvisation in the realm of political speeches. The thesis systematically organizes the fundamental concepts surrounding political speech and improvisation, providing a comprehensive analysis of political discourse in both Ukraine and the United States. The findings of the study indicate that politicians actively utilize improvisation as a significant

linguistic instrument to craft and influence the perception of their image among the audience.

Furthermore, the work delves into diverse interpretations of the term "political language" offered by scholars from Ukraine and other global perspectives. After a thorough examination of a multitude of relevant literature, it becomes evident that the current treatment of political language as an autonomous discipline lacks substantive grounds. Rather, it should be considered a sub-discipline within a broader linguistic context. Political discourse, encompassing a spectrum of political speeches, texts, legal frameworks, and publications, is fundamentally shaped by the specific political objectives it endeavors to achieve.

The research underscores that the efficacy of communication is profoundly impacted by the strategic use of improvisation in political speeches, as elucidated in the primary findings of this paper. This underscores the pivotal role of improvisation in fostering a genuine and persuasive connection between politicians and the public.

Keywords: improvisation, political speech, linguistic influence, analysis, political discourse, communication effectiveness, sub-discipline.

ВСТУП

Імпровізація, здатність говорити або виступати спонтанно, без підготовки, є навичкою, яка широко цінується в різних сферах, включаючи політику. У політичних промовах імпровізація відіграє вирішальну роль в ефективному донесенні повідомлень та залученні аудиторії.

Участь у політиці завжди мала велике значення для суспільства. Роль країни у світі, її стосунки з іншими країнами, її участь у розв'язання глобальних проблем — все це залежить від її політичної ситуації та подій, що відбуваються навколо неї.

Однак те, як політичні лідери представляють країну, має великий вплив на те, як люди бачать цю країну. Політики можуть використовувати свої промови для спілкування з людьми по всьому світу і з людьми у своїй країні.

Основні результати роботи підкреслюють, що використання імпровізації в політичних промовах впливає на ефективність спілкування та грає ключову роль у формуванні вразливого та переконливого зв'язку між політиками та громадськістю.

Актуальність теми дослідження. Зумовлена стрімким розвитком новітніх технологій та глобалізаційних процесів, які значно посилили інтерес суспільства до політики. Сьогодні кожен має доступ до різноманітних інформаційних ресурсів, що дозволяє вивчати різні аспекти суспільного життя, зокрема політичні процеси як своєї країни, так і інших держав. Завдяки соціальним мережам люди можуть безпосередньо стежити за діяльністю дипломатів та політичних лідерів, котрі часто ведуть діалог англійською мовою, використовуючи загальнозрозумілі, але водночас яскраві ідіоматичні вислови, що підсилюють емоційний ефект їхнього меседжу.

У сучасному динамічному політичному просторі, де події змінюються з неймовірною швидкістю, політичним лідерам необхідно оперативно реагувати, демонструючи гнучке мислення та впевнену, переконливу манеру виступу. Важливо розуміти, як імпровізація використовується в політичних промовах, щоб проаналізувати, наскільки добре працюють стратегії політичної комунікації.

Мета дослідження. З'ясувати, як політики використовують імпровізацію у своїх промовах і як це впливає на думку аудиторії. Це дослідження розглядає, як

політики використовують те, як вони говорять, щоб впливати на те, що люди думають про політику. Воно зосереджується на тому, які слова вони обирають, який тон голосу і як вони говорять загалом.

Поставлена мета зумовлює виконання таких завдань:

1. Дати визначення імпровізації та її значення у мовленні.

2. Розглянути лінгвістичні аспекти імпровізації в політичних промовах.

3. Проаналізувати роль імпровізації як інструменту мовного впливу в політичному дискурсі.

Об'єктом дослідження є політичні промови як частина політичного дискурсу, що включають елементи імпровізації, із загальним акцентом на їхній вплив у політичній комунікації.

Предметом дослідження є використання імпровізації в політичних промовах, зокрема аналіз лінгвістичних і комунікативних засобів, що застосовуються політичними лідерами для досягнення цілей впливу на аудиторію. У фокусі знаходяться специфічні техніки імпровізації, їхні лінгвістичні аспекти, а також соціальний та емоційний вплив імпровізаційних прийомів на сприйняття аудиторією.

Методи дослідження, які були використані, включають аналіз літературних джерел, аналіз політичного дискурсу як такого. Особлива увага приділена контент-аналізу, дискурсивному аналізу, лінгвістичному та методу спостереження.

Теоретична значущість. Політичний дискурс є багатогранним соціокультурним феноменом, в якому переплітаються мова, ідеологія, влада та соціальні процеси. Вивчення політичного дискурсу є особливо актуальним у сучасних умовах, коли політики часто вдаються до імпровізації для досягнення своїх цілей. Аналіз імпровізації у політичних промовах дозволяє виявити приховані механізми впливу на громадську думку, а також проаналізувати, як мова використовується для конструювання бажаної політичної реальності.

Практична значущість дослідження полягає у можливості застосування його результатів для підвищення ефективності політичних комунікацій, зокрема для вдосконалення риторичних і імпровізаційних навичок політичних лідерів та публічних ораторів. Дослідження може бути корисним для лінгвістів, політичних консультантів, а також для фахівців зі стратегічних комунікацій, допомагаючи розробляти методики впливу на аудиторію. Крім того, вивчення ролі імпровізації в політичному дискурсі сприятиме кращому розумінню взаємозв'язку між мовними засобами, культурними особливостями і сприйняттям аудиторії.

Апробація результатів дослідження

1. The XXII International Science Conference «Methodology and organization of scientific research» 03.06.2024 – Теза «ІМПРОВІЗАЦІЯ У ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВАХ ЯК ЗАСІБ ЛІНГВІСТИЧНОГО ВПЛИВУ»
2. Стаття в збірнику ДТЕУ – «Імпровізація у політичних промовах як засіб лінгвістичного впливу» Ансімова А.О

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ПОЛІТИЧНА ПРОМОВА ТА ІМПРОВІЗАЦІЯ

1.1 Політична промова

1.1.1 Визначення та структура політичної промови

Політичні промови як специфічний вид політичного дискурсу відіграють ключову роль у формуванні громадської думки, закріпленні лідерських позицій політичних фігур і досягненні впливу на соціальні групи. У якості публічного монологу, що адресований широкій аудиторії, політична промова потребує чіткої структури, продуманих вербальних і невербальних прийомів, таких як проксеміка, кінесика, риторичні засоби, що посилюють емоційний зв'язок зі слухачами. Як зазначає Ф. Бацевич, лінгвістичний аналіз таких дискурсів потребує урахування культурних та ідеологічних компонентів, що закладені в контекст промови [2].

Політичний дискурс має багаторівневу структуру і може трактуватися як мовленнєвий акт, що відображає не лише змістовні характеристики, але й прагматичні цілі автора. Важливим є те, що поняття «політичний дискурс» охоплює будь-які форми висловлювань, що стосуються політики, незалежно від тематики чи форми реалізації, зокрема, від формату повідомлення чи аудиторії. Аналіз політичного дискурсу таким чином передбачає інтеграцію соціокультурного контексту, який включає ціннісні установки, мовні особливості й особистісні характеристики автора.

Науковий інтерес до політичної мови визначається її високою маніпулятивною силою, здатністю залучати і викликати емоційні реакції. Проте, важливо зауважити, що прагматична спрямованість політичного дискурсу не тільки визначає вибір лінгвістичних засобів, але й формує спосіб їх подачі, створюючи підґрунтя для міждисциплінарного аналізу [19].

Політична промова — це формальне висловлення думок, поглядів або позицій особи, яка займає політичну посаду або має намір вплинути на громадську думку. Вона виконує ряд важливих функцій: інформує, переконує та мобілізує аудиторію. Визначення політичної промови виходить за межі простого виступу; це мистецтво комунікації, яке вимагає чіткої структури та стратегічного підходу.

Структура політичної промови зазвичай складається з кількох ключових елементів. По-перше, це вступ, який привертає увагу слухачів і встановлює контекст для подальшої дискусії. Далі йде основна частина, де оратор розкриває свої основні тези та аргументи. Ця частина може включати статистичні дані, приклади та цитати авторитетних осіб для підкріплення своїх слів.

Завершення є не менш важливим — це момент, коли відбувається підсумування основних ідей та заклик до дії або рефлексії. Таким чином, структура політичної промови допомагає не лише донести інформацію до слухачів, але й створити емоційний зв'язок з ними. Розуміння цих аспектів є ключовим для кожного оратора в сучасному політичному середовищі.

У цій роботі ми розглядаємо дискурс з нелінгвістичної та лінгвістичної точки зору як складний комунікативно-прагматичний мовленнєвий акт, спрямований на досягнення прагматичних намірів мовця через процес використання як нелінгвістичних, так і лінгвістичних засобів. Слід підкреслити, що в лінгвістиці немає єдиної думки щодо точності цього визначення, і тому ми вважаємо за необхідне звернути увагу на цей факт [3].

У лінгвістиці тривалий час існувала тенденція розглядати мовні процеси з точки зору змінних граматик, а в першій половині 20-го століття лінгвісти дійшли висновку, що лінгвістичні дослідження віджили своє і що для руху вперед необхідний міждисциплінарний підхід [16]. Дослідники з прагматики, соціолінгвістики, когнітивної психології та комп'ютерної лінгвістики розглядали мову як складну систему і зацікавилися виробництвом і сприйняттям мовлення. Мова має не лише політичні наслідки, але й є формою солідарності з іншими людьми, які розмовляють тією ж мовою. Політику, соціальну несправедливість та економічне гноблення часто пов'язують з мовою, яка пов'язує думки та дії.

Політична мова також має свої унікальні риси, які відрізняють її від повсякденного мовлення:

- спеціальна термінологія, яка підкреслює статус і специфіку політичної комунікації;

- дискурс варіюється залежно від стилістичних прийомів, застосованих у промові;
- як текстові, так і голосові форми дискурсу впливають на його специфіку та ефективність.

Та хочеться зауважити, що її можна розглядати щонайменше з чотирьох так званих боків

– політологічний - політологічні висновки робляться в рамках політологічних інтерпретацій.

- суто лінгвістичний - у подібному випадку з іншими текстами, але дослідник зосереджується на тлі, тобто на політичних та ідеологічних концепціях, котрі існують у світі інтерпретатора;

- соціально-психолінгвістичний - коли вимірюється ефективність мовця у досягненні прихованих чи явних, але неодмінно політичних цілей.

Політичний дискурс можна аналізувати з трьох різних перспектив: філологічної — як текст, з огляду на політичний і ідеологічний контекст інтерпретатора;

соціопсихолінгвістичної — щоб оцінити, чи досяг мовець своїх явних або прихованих політичних намірів;

та індивідуальної герменевтики — для розкриття особистого сенсу, який вкладає автор або інтерпретатор за певних обставин.

Крім того, політичний дискурс є важливим соціокультурним маркером і засобом вираження ідентичності, оскільки він відображає цінності і політичні позиції суспільства. Таким чином, його аналіз є міждисциплінарним підходом, що включає дослідження форми, змісту і цілей дискурсу, пов’язаного з конкретним політичним середовищем.

1.1.2 Функції політичної промови

Ефективність політичного дискурсу визначається рівнем відповідності його символічного змісту масовій свідомості та ціннісним орієнтирам аудиторії.

Водночас переконання у політичному дискурсі не завжди набуває форми раціональної аргументації; політики можуть використовувати різноманітні мовні засоби, що допомагають формувати необхідні асоціативні зв’язки та впливати на емоційне сприйняття.

Для ефективного впливу на реципієнта важливо створювати цікаві, символічно насичені посилання, адекватно інтерпретувати їх, а також досягати ірраціонального рівня сприйняття інформації, сприяючи зміні поведінкових стереотипів.

У демократичному політичному дискурсі особливо значущими є принципи інформативності, раціональності, ясності, чіткої аргументації та діалогічної взаємодії, які сприяють посиленню впливу на аудиторію та забезпеченню довіри до політичних інститутів.

Функції політичного дискурсу та саме поняття є предметом активних дискусій. Узагальнюючи різні підходи, можна виділити чотири основні функції: інструментальну, інформаційну, персуазивну та прогностичну.

- Інструментальна функція політичного дискурсу полягає у використанні його як інструменту політичної влади. Ця функція включає сім елементів: соціальний контроль, легітимацію влади, відтворення влади, соціальну орієнтацію, соціальну солідарність і диференціацію, алогістичну та акціональну функції. Під їхнім впливом здійснюється контроль над громадською думкою, обґрунтування рішень щодо розподілу влади і ресурсів, створення підтримки можновладців, формування уявлень про політичну реальність у суспільстві, сприяння інтеграції або роз'єднанню різних соціальних груп, активізація і координація соціальних конфліктів, вираження незгоди і протесту проти дій можновладців, реалізація політики через мобілізацію і «наркотизацію» населення.
- Інформаційна функція політичного дискурсу необхідна для виконання інструментальної функції. Вона забезпечується через взаємодію між засобами масової інформації та політичними акторами. Більшість громадян формують свої уявлення про політичну ситуацію на основі інформації, яку вони отримують зі ЗМІ,

а не на основі власного безпосереднього досвіду в політиці, оскільки більшість з них не беруть участь у політиці безпосередньо. Поширення інформації про політичну сферу допомагає громадянам бути поінформованими та формувати своє сприйняття політичної реальності.

Політичний дискурс включає три напрямки реалізації інформаційної функції: поширення інформації, формування порядку денного та проекція в майбутнє і минуле [8].

Як зазначалося в минулому розділі, політичний дискурс також можна розглядати як професіоналізовану форму інституційної комунікації, що характеризується особливою лексикою, фразеологією та пареміологією [32].

- Наступна функція політичного дискурсу - персуазивна, тобто спрямована на зміну сприйняття адресата. Політичний дискурс має глибокий вплив на те, як формулюються ідеї та переконання індивідів. Роль переконання найбільше проявляється в політичних промовах, дебатах у парламенті, заявах партійних програм та інших пропагандистських матеріалах. У таких контекстах недостатньо просто передати повідомлення, важливо переконати аудиторію, вселити певні наміри та впевненість, вплинути на суспільство емоційно та інтелектуально. Політичний дискурс має на меті конструювання сприятливих образів і цінностей у свідомості аудиторії та спонукання її до певних дій.
- Прогностична функція політичного дискурсу полягає в екстраполяції відомих подій і досвіду, що робиться для того, щоб показати тенденції політичних моделей у майбутньому. Ця функція дозволяє підтримувати і відтворювати існуючі владні відносини у формах, придатних для даного типу влади. Політичний дискурс створює міст у часі, організовує суспільні відносини та впливає на просторово-часові конфігурації політичної влади.

З огляду на все вище згадане, ми доходимо до висновку що політичний дискурс — це багаторівнева комунікативна діяльність, що формується під впливом певних соціокультурних традицій. Його метою є досягнення конкретних політичних цілей. Отже, політичний дискурс — це теоретичне і практичне явище,

що має низку суттєвих характеристик, а точніше — ознак. До них належать, зокрема, цілісне зображення взаємовідносин між індивідами та суспільством, що є прапором; відносини з учасниками мають суб'єктивний характер; бувши пов'язаними з темпоральністю, вони є полемічними; узагальнений досвід політики більшості громадян є медіатизованим; характеристики, що базуються на вірі; сліпучі та уживані, формальні.

1.1.3 Роль мовленнєвих засобів у політичних промовах

З огляду на ймовірні наслідки застосування в суспільстві, політична мова є ідеологією, інструментом пропаганди. Це дає політикам можливість використовувати її як інструмент маніпуляції. Маніпуляція тут означає послідовну зміну і формування, створення нової політичної дискурсивної реальності за допомогою різних мовних інструментів [30].

У літературі або письмі фігура мови (також звана стилістичним прийомом або риторичним прийомом) визначається як використання одного або декількох різних прийомів для додавання до тексту іншого значення, ідеї або почуття [26].

Стилістичні фігури використовуються у фразі шляхом зміни або реверсії звичайного або логічного порядку слів або зміни граматичної конструкції поверхневої структури тексту. Вважається, що зміна риторики, спричинена новим порядком слів, посилює її красу.

Стилістичні фігури викликають реакцію аудиторії, оскільки порушення очікувань щодо значень слів викликає інтерес слухачів. Метафора є, мабуть, найуживанішим метафоричним поняттям, яке «відіграє центральну роль у конструюванні соціальної та політичної реальності»[36]. Метафору можна розуміти як перенесення, зв'язок імен з двома об'єктами на основі їхньої схожості. Отже, існування подібності базується на одному або декількох спільних семантичних компонентах.

Останнім часом метафоричне використання термінів для позначення економічних питань, таких як зростання, бізнес-клімат, кредити тощо, знайшло

своє місце в міжнародній політиці. Це, безумовно, може бути пов'язано з волатильністю фінансового ринку, спричиненою пандемією Covid 19.

Також поширеною в політичному дискурсі є зооморфна метафора, коли політичні опоненти звертаються до своїх колег у якихось тваринних інстинктивних термінах, часто переданих вербально. Такі метафори найчастіше використовуються з метою висміювання, приниження інших або просто приниження.

Дуже близьким до метафори є порівняння, яке має на меті вербально виразити концепцію «подібності» двох об'єктів або явищ, що належать до однієї категорії або мають деякі характерні риси іншого, у спробі прояснити деякі особливості одного через посилання на інший.

Як, наприклад: «наші лікарі, як воїни, борються з пандемією», - таке порівняння має більш політичний контекст і під час подій, пов'язаних з COVID 19, стає поширеним [38]. Припускається, що для порівняння можна використовувати низку елементів, концепцій або ідей: об'єкти в різному просторовому розташуванні, об'єкти в різних підрозділах або одні й ті ж об'єкти в різний час.

Можна помітити, що політичні дискусії часто вивчаються багатьма лінгвістами, оскільки вони безпосередньо впливають на суспільство, часто намагаючись змінити уявлення людей про суспільство.

Метафори, порівняння, алюзії та перебільшення часто використовуються в політичних промовах, щоб зробити ідеї більш потужними, зачепити емоції людей та вплинути на їхню думку.

Тому важливо продовжувати вивчати політичні дискусії, оскільки в цій темі є багато заплутаних і невизначених моментів.

1.2 Сутність імпровізації. Імпровізація в політичній промові

Імпровізація — це метод виконання або виступу без попередньої домовленості або заздалегідь складеного змісту. Це майстерність раптового висловлення міркувань, думок і почуттів у реальному часі, реагування на поточні обставини та взаємодія з аудиторією. У дискурсі експресія є життєво важливою для створення спільної, енергійної та пристрасної комунікації. Вона дозволяє миттєво висловлювати конкретні думки або відповідати на запитання, не потребуючи планування чи попереднього опрацювання змісту.

У промові імпровізація може мати вирішальний вплив на аудиторію. Вона справляє враження ексцентричності та раптовості, що може бути надзвичайно привабливим для аудиторії. В експансії імпровізовані дискурси можуть бути більш пристрасними й правдивими, оскільки дозволяють говорити від серця, а не з клаптика паперу [17].

Політик використовує імпровізацію в промові, щоб показати, що він може швидко змінювати ситуацію, реагувати на місці і справлятися з новими або складними ситуаціями, наприклад, відповідати на питання або справлятися з несподіванками.

В управлінні державою імпровізація є важливим інструментом, який дозволяє правителям підтримувати актуальність, бути ближчими до народу та швидко реагувати на невідкладні ситуації [4]. Політики часто імпровізують у різних ситуаціях, починаючи від дебатів і закінчуючи критичними моментами. Ось деякі аспекти імпровізації в політичній промові.

1) Адаптація до слухачів - здатність змінювати інтонацію та зміст промови відповідно до аудиторії.

2) Використання пафосу для швидкого реагування на емоційний настрій аудиторії з метою посилення ефекту.

3) Відповіді на непередбачувані запити або сценарії - здатність давати прямі та впевнені відповіді на складні запитання без заздалегідь написаного сценарію.

Акт спонтанності в політичних зверненнях відіграє ключову роль у забезпеченні успішної комунікації та впливу на групу глядачів [17]. Він дозволяє законодавцям бути більш пристрасними, сумлінними та адаптивними у своїй комунікації, що робить їхні повідомлення більш важливими та переконливими. Імпровізація може бути як конструктивною, так і шкідливою в політичному дискурсі, залежно від контексту та досвіду оратора. Тим не менш, без певної підготовки імпровізація може виглядати непереконливою або навіть нерозважливою.

1.2.2 Роль імпровізації в мовленні

Про значення імпровізації під час промови писав В. Гюго: «Імпровізація – не що інше, як раптове і довільне відкриття резервуару, який називається мозком, але треба, щоб цей резервуар був повний, від повноти думки залежить багатство мовлення. По суті, те, що Ви імпровізуєте, здається новим для слухачів, але є старим для Вас; говорить добре той, хто поширює роздуми цілого дня, тижня, місяця, а іноді і цілого свого життя у мовленні, яке триває годину».

Публічні виступи - це переважно промови вголос і слова, які можуть зачепити серця людей, змінити їхню думку і розпалити їхню уяву.

Промови створюються на основі текстових матеріалів, що помітно впливає на їхню структуру. Отже, під час підготовки та виголошення промови виникає розбіжність між написаним словом та його усним втіленням. Подолання цієї невідповідності залежить від особистих компетенцій оратора та його здатності чутливо оцінювати реакцію слухачів. Для оратора дуже важливо вибрати спосіб виступу, який відповідає емоційному та когнітивному стану слухачів. Важливо пам'ятати, що суха проза має слабкий вплив, а розмовна мова може звести промову до рівня банальності. Завдання оратора полягає в тому, щоб гармонійно поєднувати грамотність і розмовну мову у своєму дискурсі та забезпечити його органічність.

Аудиторії може бути складно зрозуміти дискурс, оскільки відсутнє візуальне зображення дискурсу, тобто не вистачає тексту. Тому під час публічного виступу рекомендується використовувати методи вербальної комунікації, яких немає в

письмовій версії, наприклад, риторичні запитання та твердження, початкові фрази, повторення, текстові зв'язки, пари слів зі схожим значенням або прямі синоніми, роз'яснення специфічної термінології або мови, або інтерпретації, що змінюють фактичне значення.

Мистецтво імпровізації під час розмови дуже допомагає у спілкуванні з іншими. Воно показує, що людина може швидко адаптуватися, придумувати нові ідеї та проявляти свої творчі здібності.

Давайте зануримося в ключові моменти того, чому вміння вигадувати щось на ходу має значення в розмові:

1. Вміння підлаштовуватися та змінювати себе відповідно до того, що вимагає момент. Вміння імпровізувати означає, що ви можете пристосовуватися, коли ситуація змінюється або з'являються нові обставини. Коли ви стикаєтеся з несподіваним коментарем чи запитанням, або коли вам потрібно спрямувати розмову в нове русло, ця навичка є ключовою.

2. Залишатися на зв'язку з аудиторією і тримати лінії зв'язку відкритими, навіть коли все йде не так, як планувалося, виявляється корисним. Культивуйте зв'язок, який ґрунтується на довірі та багатий на емоційні зв'язки. Коли хтось говорить відверто, часто здається, що він чесний і відкритий. Це свідчить про те, що вони дійсно звертають увагу на те, що відбувається в даний момент, а не просто читають зі сценарію. Виглядаючи щирим і справжнім, можна налагодити міцніший зв'язок зі своєю аудиторією, оскільки люди часто тяжіють до довірливих людей, які виглядають невибагливими і щирими.

3. Використання гумору та сарказму часто додає розмові легкого дотику. Коли хтось додає нотку гумору до своєї імпровізованої промови, це часто робить її легшою і веселішою для тих, хто слухає. Додавши трохи сарказму або жарту під час чату, ви можете допомогти позбутися будь-якої скутості і зробити розмову більш невимушеною.

Імпровізація в мовленні забезпечує ефективність комунікації в різних контекстах, роблячи процес взаємодії більш живим, реальним та продуктивним.

Вона дозволяє мовцеві бути гнучким і відповідати на виклики, що виникають в ході обговорень, зустрічей або презентацій.

1.2.3 Лінгвістичні аспекти імпровізації

Говорити про політику — це все одно, що потрапити у світ, де слова ретельно підбираються, щоб сформувати те, що люди думають і відчувають. Експерти заглиблюються в цей світ, щоб виявити, як політики використовують слова не лише для передачі повідомлень, але й для того, щоб тонко спрямовувати або навіть контролювати те, у що вірить аудиторія. Вони знімають шари, щоб знайти приховані трюки, які використовуються для маскування того, що насправді хоче сказати оратор.

Коли хтось вступає у сферу політичних розмов, він не просто говорить. Його слова походять з місця стратегії, сформованої тим, чого він хоче досягти. Це багатий гобелен цілей і бажань, які керують кожним вибором слова, кожною паузою і кожним акцентом. У своєму прагненні до домінування політики використовують усі інструменти, дозволені правилами.

Тим часом письменники, зосереджені на політиці, ретельно обирають свої підходи та ігрові плани, щоб оживити політичну розмову. Коли йдеться про мовну тактику, можна помітити, що ці стратегії викликають до життя різні види мовних форм, надаючи їм виразного смаку та ідентичності.

У процесі вивчення тексту, який виникає в унікальних умовах, пристосованих до певного сценарію — по суті, сегменту розмовного дискурсу, — необхідно враховувати фактори, що виходять за межі мови. До них належать психологічні орієнтації та системи переконань комунікантів, соціальне тло комунікативної події та роль невербальних символів, таких як візуальні репрезентації.

Таким чином, такий підхід до текстів і дискурсів допомагає наблизитися до конструювання смислу, який передається комунікантами в умовах медіації, до його всеосяжності. Отже, дискурс - це інтердискурсивне та структуроване практичне використання мови (та інших знакових практик) для певної практики, детерміноване соціальними, ідеологічними та когнітивними чинниками.

Виходячи з цього, пропонується наступна евристична перспектива: Дискурс як виробництво істини може бути поширений на завдання згуртування груп, а також соціальних ідентичностей. Виявлено, що нові політичні умови вплинули на зміну способу комунікативного впливу. Однак політика - це завжди боротьба за владу, тому той, хто малює найбільш привабливу для маніпулятора картину світу для адресата, той і виграє в плані комунікативної зброї [1].

Мова, пов'язана з імпровізацією, говорить про появу мови, коли людина говорить або пише без попереднього планування. Завжди існує взаємозв'язок між підготовленістю і реакцією, і завжди йдеться про те, як мова використовується у використанні, в реальному світі та в реальному часі [23]. Ось основні лінгвістичні аспекти імпровізації:

1. Спонтанність: Виступає спонтанно, тобто без особливих посилань на промови, і може мати багато коротких фраз з рідкісними паузами для роздумів.

2. Помилки та виправлення: Люди перебивають себе або змінюють слова під час розмови.

3. Когнітивні процеси: Поспішна мобілізація інформації, залучення спогадів і зв'язків для висування ідей.

4. Прагматика: Мова використовується залежно від ситуації, мети мовця та загальних обставин.

5. Граматична варіативність: Пропуск функціональних слів у синтаксичних структурах, зменшення синтаксичної складності та пропуск частин конструкції.

6. Швидкість мовлення: Люди, які розмовляють, мають підвищену швидкість мовлення; швидкість змінюється відповідно до ситуації.

7. Інтерактивність: Мовлення, завдяки реакціям співрозмовників, змінює свій стиль і форму.

8. Лексика і стиль: Підкреслити те, що говориться перед аудиторією, або просто проілюструвати те, про що йдеться в уривку.

Таким чином, створюється можливість швидко реагувати на конкретні умови, зберігаючи при цьому певну природність і ефективність комунікації.

1.3 Переваги та недоліки використання вербальної імпровізації в політичному дискурсі.

Вербальна імпровізація в політичних промовах - це спонтанне створення і донесення ідей, аргументів і мови, як правило, з невеликою попередньою підготовкою або взагалі без неї. У політиці це може слугувати стратегічним інструментом для досягнення комунікаційних цілей і реагування на поточну ситуацію. Це дозволяє політикам залишатися гнучкими, пристосовуватися до мінливих обставин і швидко реагувати на запитання чи критику.

Розглянемо основні моменти гарного та поганого впливу на комунікацію з реципієнтом. Переваги:

1. Адаптивність до ситуації: Імпровізація дозволяє політикам швидко реагувати на мінливі обставини. Вони можуть швидко відповідати на запитання, реагувати на неочікувані події або змінювати свою позицію на основі зворотного зв'язку з аудиторією, демонструючи свою гнучкість та оперативність.

2. Спонтанність і жвавість мови створюють враження чесності та щирості. Коли політик виступає без заздалегідь підготовленого сценарію, це може сприяти зміцненню довіри та встановленню емоційного зв'язку з аудиторією, оскільки такий тип промови часто сприймається як менш формальний і більш щирий.

3. Вплив: Імпровізація дозволяє використовувати пафос і здатність адаптувати мову до емоційного стану аудиторії, роблячи промову більш переконливою та емоційно резонансною. Це особливо важливо в політичних промовах, де привернути увагу та викликати емоційну реакцію є життєво важливим.

4. Швидке реагування: У непередбачуваних ситуаціях, коли потрібно швидко вирішувати проблеми або виникають несподівані запитання, імпровізація дозволяє політикам продемонструвати свої навички управління кризовими ситуаціями та зберегти довіру до себе.

Недоліки:

1. Ризик непослідовних заяв: Імпровізація, особливо без належної підготовки, може призвести до помилок або непродуманих висловлювань. Політики можуть сказати щось, що може бути неправильно витлумачено або спровокувати негативну реакцію аудиторії, що підірве довіру до них.

2. Брак структури та точності: Заяви, зроблені на ходу, іноді можуть бути непослідовними або нечіткими. Це може призвести до того, що повідомлення буде важко зрозуміти або сприйматиметься як необґрунтоване, що знижує ефективність комунікації.

3. Невизначеність в аргументації: у політиці важливо не лише справити враження на аудиторію, але й переконати її у правильності своїх ідей. Імпровізованим промовам часто бракує ретельної аргументації та логічної послідовності, що може призвести до непереконливих або навіть суперечливих тез.

Виходячи з цієї інформації, ми маємо наступну картину: політичним діячам складно знайти середину в імпровізаційних промовах тому, що є камені зіткнення. Але якщо використовувати правильну тактику та звертати увагу на електоральні ознаки, такі як вік, рід діяльності, можливо оминути деякі моменти недосконалості та донести свою думку.

Висновки до розділу 1

Політичні промови відіграють важливу роль у формуванні громадської думки, зміцненні лідерських позицій та досягненні впливу. Ефективність політичного дискурсу залежить від чіткої структури, продуманих вербальних і невербальних прийомів, а також врахування культурних та ідеологічних компонентів. Політичний дискурс має багаторівневу структуру і може бути інтерпретований як мовленнєвий акт, що відображає змістовні характеристики та прагматичні цілі. Основні функції включають інформування, переконання та мобілізацію аудиторії зі стратегічним підходом.

З огляду на наявні дані, я схильний вважати, що основні функції дискурсу, як-от інформування, переконання і мобілізація, допомагають політикам досягати комунікативних цілей. Структура політичної промови, що зазвичай включає вступ, основну частину і висновок, дозволяє доносити інформацію в стратегічному порядку, підсилюючи зв'язок з аудиторією.

Цікаво, що політична мова має унікальні риси, такі як специфічна термінологія та дискурсивні прийоми, які варіюються залежно від мети та характеру аудиторії. На мою думку, це свідчить про потребу в міждисциплінарному аналізі політичного дискурсу, оскільки він виступає соціокультурним маркером і засобом вираження ідентичності. Підсумовуючи, можна сказати, що такі аспекти політичного дискурсу заслуговують подальшого дослідження, щоб краще зрозуміти їх вплив на аудиторію.

Імпровізація у політичному мовленні є інструментом, що дозволяє ораторам адаптуватися до непередбачуваних ситуацій і взаємодіяти з аудиторією у реальному часі. Мені здається, що саме імпровізація робить політичні виступи більш емоційно насиченими, оскільки оратор, який здатен швидко реагувати, виглядає щирим і відкритим. Це викликає цілий ряд нових запитань, які потрібно досліджувати, зокрема, як спонтанність мовлення впливає на сприйняття аудиторією і які когнітивні процеси активуються під час імпровізації.

Серед переваг імпровізації виділяють адаптивність, щирість та здатність швидко реагувати на обставини. Однак, ця практика також несе певні ризики, такі як небезпека непослідовності та непідготовлених висловлювань. Підсумовуючи, можна сказати, що імпровізація вимагає обережного застосування, і, можливо, вирішення проблеми її недоліків полягає у врахуванні індивідуальних особливостей аудиторії, таких як її вік та інтереси.

РОЗДІЛ 2: ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ УКРАЇНСЬКИХ ЛІДЕРІВ.

2.1 Історія та розвиток політичних промов України

Когнітивно-лінгвістичні проблеми в Україні були проголошені вітчизняними теоретиками мови ще в 1990-х роках, але дослідження на українському мовному матеріалі з'явилися здебільшого приблизно через десять років, у руслі ономасіології та когнітивістики [13]. Окремі питання специфіки політичного дискурсу обговорювалися в науковому журналі «Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики». [21] Відомим міжнародним електронним збірником був «Когніція. Комунікація. Дискурс», але, як і в попередньому виданні, інтерес до політичного дискурсу загалом надто низький.

З праць, дотичних до нашої теми, варто виокремити роботу А. Мартинюк та А. Понікарової, в якій описано теоретико-методологічні засади та методичний інструментарій когнітивно-дискурсивного аналізу складних синтаксичних конструкцій в англомовному політичному дискурсі, при цьому автори послуговуються концепцією когнітивного конструювання Р. Ленекера. А. Мартинюк також уклала розлогий і своєчасний «Словник основних термінів когнітивної лінгвістики дискурсу», який значною мірою сприяв розв'язанню проблеми термінологічної стандартизації в цій галузі лінгвістичних досліджень. Для більш стислого розуміння зазначимо, що в термінологічній енциклопедії О. Селіванової гостро розглядалися особливості термінів когнітивної лінгвістики, які зараз широко застосовуються в політичній лінгвістиці.

Розглядаючи сучасні тенденції дослідження політичної мови в тих чи інших вітчизняних працях, стає можливим виокремити домінуючі лінгвістичні напрями та підходи, що застосовуються в дослідженні політичної мови в Україні.

2.1.2 Вплив культурних та історичних чинників

Хоча історія політичних промов в Україні є довгою та різноманітною, вона, можливо, найкраще ілюструє історію нації, її етос, історію, проблеми та національну ідентичність. Від часів Київської Русі до новітньої історії українські

політичні промови відрізнялися за стилем, цілями та риторикою, але зберігали одну спільну рису - прагнення донести ідеї до населення країни, а отже, вплинути на громадську думку.

1. Період Київської Русі та Середньовіччя.

На початку історії політичні промови вождів, князів та релігійних діячів часто мали релігійне або військове значення. Вони робили великий наголос на єдності, витривалості та духовних цінностях. Наприклад, промови князя Володимира Великого чи Ярослава Мудрого були спрямовані насамперед на зміцнення державної влади та об'єднання племен.

2. Козацька доба

Козацтво, як стан, виробило новий стиль політичної риторики, в якому особливу роль відіграла старшина та гетьмани. Гетьмани Богдан Хмельницький та інші часто будували свої промови на поняттях національних інтересів, збереження автономії та протистояння іноземному впливу. Дещо інакше кажучи, Хмельницький прагнув мотивувати козаків до прагнення до свободи справедливістю.

3. Перебудова і становлення української ідентичності (XIX століття)

У період романтизму та національного відродження, серед інших, Тарас Шевченко, Іван Франко та Леся Українка заклали основу для політичної риторики, яка пробуджувала національну свідомість. У своїх промовах та літературних творах вони боролися за українську мову, культуру та незалежність від імперської залежності.

4. Радянський період.

Політичні промови цього часу пропагували переважно радянські цінності та були зумовлені ідеологічними поглядами правлячої Комуністичної партії. Українська риторика була спрямована в один радянський наратив, який ставив на перший план інтернаціоналізм, а не національне через його простоту, соціалістичні ідеї та єдність народів у СРСР.

5. Період незалежності (з 1991 по 2024).

З проголошенням незалежності України та створенням суверенної держави політичні декларації набули виразних акцентів. Часто згадувалися національна ідентичність, європейська інтеграція, демократичні цінності та повага до людини. Так, для об'єднання українців та підтримки державності були виголошені досить гучні промови: саме промови Леоніда Кравчука, першого президента незалежної України, символізували незалежність, єдність та прагнення до суверенітету.

6. Сучасний етап: виклики війни та європейської інтеграції.

Нинішній контекст, особливо з початком війни на Донбасі та повномасштабним вторгненням Росії у 2022 році, зробив політичні промови більш емоційними та патріотичними. Чинний президент Володимир Зеленський звертається до українського народу та міжнародної спільноти з акцентом на боротьбі за свободу, територіальну цілісність та суверенітет України. Промови цього періоду також об'єднані закликом мобілізувати внутрішні та зовнішні ресурси на підтримку країни.

Особливості політичного наративу в Україні

1. Патріотизм та національна ідентичність - привернення уваги до збереження та розвитку української культури та мови.

2. Єдність та боротьба проти окупації - заклики до боротьби з окупаційними діями.

3. Відданість демократичним цінностям - відданість принципам демократії, свободи слова та прав людини.

4. Міжнародна підтримка - сучасні політичні промови також спрямовані на міжнародну спільноту, з метою інтеграції в ЄС та НАТО.

Таким чином, політичні промови України відображають історичні трансформації, що проходила країна, та зміни, які відбувалися в її суспільстві.

2.2 Аналіз використання імпровізації у політичних промовах українських лідерів

2.2.1 Техніки імпровізації

Хоча мова слугує потужним інструментом комунікації в обміні політичними думками, простий зміст затьмарює її найпотужніші можливості. Під час промови лідер намагається говорити, проголошувати, впроваджувати, проєктувати або мотивувати слухачів, використовуючи ідеологію та владу.

Під час промови політичні діячі розмовляють у різних стилях і тональностях; вони оголошують свої плани та вдаються до всіх можливих засобів, щоб приборкати безмежну тривогу серед людей. Політики використовують цілу низку стилістичних і риторичних прийомів, щоб переконати свою аудиторію, допомагаючи успішно донести своє послання до цільової аудиторії.

Політична промова виконує багато функцій, має свої предмети та критерії. Політичний дискурс виконує переважно описову або аналітичну функції й, можливо, репрезентує історію та культуру.

У політичній комунікації політики свідомо обирають певний спосіб комунікативної поведінки та використовують відповідні комунікативні техніки, дотримуючись таких характерних стандартів [18]

- наявність методології гарантує міцну позицію її суб'єктів;

- потреби беруться до уваги, оскільки в деяких випадках можлива зворотна реакція, але в обмеженій мірі;

- метод вказує на необхідність врахування потреб, оскільки певний час, коли активи повернуті назад, є доступними лише в обмеженій мірі;

Методологія вказує на компенсацію потреби в активах через коригування;

- процедура дає бачення відображення через кристал давнього часу, розширюючи й стверджуючи "поле зору";

- методика враховує всі негативні моменти, які можуть примхливо проявитися в процесі використання, що може вимагати багатоваріантної методології для їх вирішення.

Над завданням будь-якої комунікаційної процедури є виправлення світоглядної картини адресата. Якщо комунікаційна методологія сприймається як найбільш цілеспрямоване, глобальне завдання, то наслідком виконання методології є стратегії.

Оскільки методика — це завдання, а стратегії — його виконання, то ці два поняття співвідносяться як рід і вид. Стратегії в політичному аспекті — це обов'язковий інтерфейс у просуванні політичного руху, який охоплює повний набір стратегічних методів і заходів, імплікацій і стратегій досягнення найближчих цілей, що виникають при їх розумному та ефективному застосуванні для виконання всієї ключової лінії [19].

Між поняттями процедури політичної комунікації та стратегії простежується контраст, який можна побачити між поняттями політичної комунікації та стратегії:

- методика створюється як розрахунок послідовності кроків, тоді як стратегії передбачають виконання однієї чіткої стратегії;

- методика працює у всьому багатовимірному просторі, враховуючи близькість як прихильників, так і суперників, тоді як стратегії окреслюються так, щоб гарантувати вплив лише на однодумців;

- У рамках багатогранності стратегія покликана враховувати мінливі фокуси зору адресатів, а тактика слідує за одним із них.

У контексті використання всього набору стратегічних стратегій і заходів, імплікацій і стратегій для досягнення локальних результатів для реалізації політичної технології, цілеспрямована гра діалектами є життєздатним інструментом.

Політик формує своє політичне послання, спираючись на свій світогляд та політичну креативність. Саме в цей період відбувається маніпуляція кодування

інформації, яка базується на невіддільних людських характеристиках політика: рівні його компетентності, освіченості, інтелекту, етичних цінностях тощо. На жаль, через значні контрасти, характерні для репрезентації адресата, вплив діалектної дивергенції політика послаблюється і не спрацьовує при підготовці перекладу даних політичного повідомлення. Позиція адресата в акті комунікації може бути вимушеною, тому представлення йому інформаційного повідомлення зобов'язує політика йти далі, використовуючи діалектний інструментарій. Характерними рисами політичної розмови мають бути полемічність, високий ступінь аксіологічності та спокусливості. У цьому випадку дуже важливо використовувати однозначно переконливі лексеми, вирази та алегорії, які успішно створюватимуть шарм каламбурного дискурсу та закріплюватимуть агентський образ політика.

Аналіз показав, що імпровізація в політичних промовах слугує кільком цілям, зокрема підвищенню довіри до оратора, залученню аудиторії та ефективному реагуванню на непередбачувані події чи запитання. Лінгвістичні особливості, такі як риторичні способи, вибір слів і невербальні сигнали, відіграють важливу роль у переконливому донесенні повідомлень за допомогою імпровізації.

2.2.2 Реакція аудиторії на імпровізацію

Розглянувши окрему концепцію політичних мовних дивергенцій на основі загальної концепції мовних відтворень у політичному дискурсі, можливо побачити, як відбувається управління політичними текстами в межах меседжів політиків. Перш за все, повідомлення впливає на тривожну систему адресата через певний набір сигналів, стимулів, які можуть відображатися по-різному, залежно від рамок, які його випускають і бачать. Прагнучи вплинути на виборців, законодавці наповнюють тексти відповідними фонетичними засобами — переконливими лексемами, виразами та алегоріями.

Українська аудиторія часто позитивно реагує на імпровізацію в політичних промовах, пояснюючи цей ефект очевидним проявом щирості, емоційного зв'язку та безпосередності політиків. Імпровізація дозволяє політику підлаштовуватися під

ситуацію, реагувати на поточні події або настрій аудиторії і, як наслідок, сприйматися як такий, що говорить «від щирого серця». Цей прийом дозволяє оратору не виглядати відрепетируваним і не відтворювати офіційні наративи, а, отже, бути ближчим до людей.

Фактори, що впливають на реакцію аудиторії

Контекст ситуації: Імпровізація лідера в більшості випадків сприймається аудиторією як ознака гнучкості лідера та його здатності швидко реагувати, якщо це стосується чутливого питання чи проблеми. Наприклад, у випадку кризових ситуацій, коли швидке реагування є важливим (наприклад, війна або криза), імпровізовані повідомлення зазвичай викликають позитивну реакцію аудиторії.

Напористість і стиль виступів: Лідери, які здатні імпровізувати, залишаючись при цьому чіткими, точними і послідовними, мають більше шансів заручитися підтримкою широкої громадськості. Наприклад, емоційна або патріотична імпровізація Володимира Зеленського під час війни була тепло сприйнята багатьма українцями, тому що в таких промовах він виглядає більш щирим і справжнім

Емоції: Емоційно заряджена імпровізація часто викликає сильний резонанс у слухачів. Емоційність надає політичному лідеру більше «людських» якостей, на відміну від політично відстороненої еліти, яка віддаляє його від пересічних громадян. І це, як правило, є ефективним підґрунтям для побудови довіри між лідером і натовпом.

Спонтанність і непередбачуваність: Іноді імпровізація дозволяє політику висловлювати думки, які не з'являються в заздалегідь підготовлених промовах. У таких випадках це дуже часто розцінюється як показник відкритості та щирості по відношенню до аудиторії. Аудиторія, як правило, сприймає ці індикатори досить відкрито, особливо коли відчуває, що вона відходить від офіційних заяв.

Переконливі слова виражають ділові наміри адресата. У політичному дискурсі такі слова формують набір кліше, що імплікують діалект політика, і таким чином формують ціннісні переконання реципієнта — потенційного виборця.

Щоб проілюструвати цю тезу, наведемо приклад щоденних звернень Володимира Зеленського у воєнний час. Значна частина з них, імпровізованих на місці, є реакцією на конкретні події на фронті, успіхи чи невдачі української армії, що, на мою думку, значно підвищує його привабливість і рівень підтримки серед українського народу загалом. Я думаю, що іншою важливою причиною його позитивної реакції громадськості є гнучкість в адаптації його риторики до національних цінностей кожної країни під час виступів перед її народом.

Тепер уявімо інший випадок - неформальний і гумористичний тон. Наприклад, неформальні імпровізації з елементами гумору, які з'являються під час відповідей на запитання журналістів або в інтерв'ю під час неформальних заходів, отримали схвальні відгуки від аудиторії. Я вважаю, що саме такий підхід - особливо в соціальних питаннях чи дискусіях про реформи - допомагає побудувати довіру громадськості, оскільки щирість політика та його вміння дотепно пожартувати роблять його більш близьким до людей.

Реакція на кризові ситуації також є цікавим об'єктом дослідження. Наприклад, під час пандемії COVID-19 значну увагу та похвалу отримали імпровізовані звернення до громадян, оскільки вони продемонстрували здатність бути швидкими та гнучкими перед обличчям невизначеності. Ця сфера потребує подальших досліджень щодо реакції громадян на імпровізацію під час криз і того, чи забезпечує вона довгострокову підтримку лідера.

Проаналізувавши політичні тексти, ми переконалися, що для впливу на свідомість потенційних виборців законодавці використовують повторення експресивних фонетичних імплікатур: яскраві, самобутні дивовижні картинки, стильні візерунки, надмірні нахили мас, міфологізм, оцінювальні установки, оцінково названі слова і вирази, які працюють у рамках просунутого діалекту ЗМІ.

Можна дійти висновку, що успіх політичного дискурсу гарантується грамотним використанням експресивних текстових категорій у межах діалектної дивергенції. Вони включають спонукальні лексеми в контексті застосування

повного набору стратегічних процедур і заходів, імплікацій і стратегій досягнення сусідства для виконання політичної процедури діалектної розваги.

2.2.3 Вплив імпровізації на ефективність промови

Тож імпровізація може бути одним з найефективніших засобів, завдяки якому промова може бути живою, щирою, а отже, переконливою: той, хто виступає без заздалегідь підготовленого тексту, підлаштовується під реакцію аудиторії саме в цей момент, додає емоцій і розвиває певні розумові процеси відповідно до темпераменту ситуації. Особливо це стосується політичних промов, які майже завжди потребують миттєвої реакції на запитання та ситуації. Імпровізація ще більше зближує аудиторію з оратором, оскільки такі прояви проливають світло на щирість оратора.

Однак імпровізація вимагає неймовірно тренованого розуму і, очевидно, найвищої майстерності, оскільки без належної підготовки і високого рівня впевненості в собі оратор втрачає контроль і зачіпає найнеочікуваніші теми, що може призвести до спотворення інформації або до найболючішого впливу на аудиторію.

Імпровізація у промовах Володимира Зеленського, президента України, лише підкреслює його вправність у публічній комунікації, яка вирізняє його з-поміж багатьох політичних діячів. Промови Зеленського, який досить добре вміє сходити з трибуни, миттєво адаптуватися до ситуації та підказувати запитання спритним членам аудиторії, роблять його щирим та емоційним.

Зеленський відійшов від стандартного підходу і звернувся до українського народу в незвично неформальному тоні в день своєї першої промови та звернення до парламенту в якості президента України. Він закликав урядовців та депутатів утриматися від символічних жестів і натомість впроваджувати реальні зміни. Однією з імпровізованих частин стала його емоційна заява:

«Кожен із нас — президент. Не я, не мій кабінет, а кожен українець може робити зміни».

Відхилення від теми здатні резонувати з людьми; невимушені фрази були зрозумілими, а метафора про те, що кожен українець - це завтрашні зміни, набула сили лише тому, що була сказана в день, коли емоції були відкриті для публіки.

Ще один яскравий приклад, коли під час численних відеозвернень, які він виголосив від початку російського вторгнення, Зеленський часто імпровізував, спираючись на події або заяви російської влади. З російськими військовими він неодноразово говорив безпосередньо. Однією з найкращих стала його репліка:

«Я тут. Ми всі тут. Наші військові тут. Громадяни тут. Ми всі тут, захищаємо нашу незалежність».

Такі фрази стали гаслом, оскільки Зеленський відкрито і проникливо заявляв про свою присутність і готовність боротися за народ. Вони одразу підняли дух українців і стали символом незламності.

Хотілось б також згадати виступ перед парламентом Великої Британії. Зеленський нагадав їм про їхнього історичного лідера Вінстона Черчилля, використавши його відомі слова про те, що Великобританія "ніколи не здасться".

Цей виступ є вдалим прикладом імпровізації, оскільки є пристосування відомих фраз до українських реалій, що викликало емоційний відгук серед британців і зміцнило підтримку України.

Саме за допомогою імпровізації Зеленський використовує здатність не лише доносити інформацію, а й керувати настроєм глядача. У своїх імпровізаціях він стає живим, дихаючим лідером, що має вирішальне значення, коли в умовах кризи суспільство потребує підтримки та віри в лідера.

Але все ж таки більшу увагу можна приділити пресконференції у метро.

У квітні 2022 року, в розпал повномасштабного військового нападу Росії на Україну, президент Володимир Зеленський провів пресконференція на станції київського метро, яка слугувала бомбосховищем для мешканців столиці. Вибір саме цього місця був водночас символічним і стратегічним: станція метро стала місцем зустрічі лідера держави та журналістів, нагадуючи про обставини війни й водночас

підкреслюючи його близькість до людей, які також перебувають у небезпеці. На додаток, цей фон дуже допоміг аудиторії емоційно зануритися в промову, а імпровізовані репліки Зеленського зробили її ще більш достовірною та потужною.

Виступ Зеленського на пресконференції став чудовим прикладом політичної імпровізації в умовах нагальної потреби. Замість того, щоб слідувати тезам, написаним до початку заходу, президент погодився відповідати на запитання безпосередньо і спонтанно, що створило враження більш щирого і прямого способу спілкування. Такий підхід створив відчуття вільного діалогу з журналістами та, відповідно, з ширшою аудиторією, перед якою виступав лідер. Одним із таких прикладів була відповідь Зеленського на запитання щодо можливості мирних переговорів з Росією, де він сказав:

«Час говорити правду, час не ховатися за політичною риторикою. Ми хочемо миру, але ми хочемо миру на наших умовах, щоб наш народ був захищений».

Ця заява є частиною екстемпоральної риторики Зеленського у двох основних аспектах: по-перше, вона передає щиру і пряму позицію, не прикрашену надлишком дипломатичної лексики, через свою прозорість — відкриту для обговорення; по-друге, Зеленський наголошує на питанні «миру на умовах України», що стає символом для вираження рішучості українського суспільства. Така імпровізація додає дискурсу емоційної насиченості, підвищуючи тим самим довіру громадян до свого лідера. У певному сенсі, Зеленський під час цієї пресконференції виступив як інструмент створення довіри до лідера в кризові часи. Риторично, в певному сенсі, він зміг імпровізувати відповіді на запитання, щоб сприяти зображенню президента як людини, яка справді висловлює свою думку і є відповідальною. Близькість Зеленського до народу є не формальною, а реальною, про що свідчить його прозорість. Його щирі та відверті слова створюють атмосферу єдності в ці важкі часи. Така взаємодія будує довіру, засновану на спільному досвіді та цінностях.

Саме тому пресконференція в київському метро вийшла далеко за межі простого повідомлення новин і стала важливою подією, яка проілюструвала силу

спонтанних риторичних стратегій у політичній комунікації в кризових умовах. Зеленський не лише адаптувався до умов, але й зміцнив свої позиції за допомогою імпровізації та отримав додаткову підтримку і захоплення як від власного населення, так і від світу.

Висновки до розділу 2

Історична перспектива розвитку українського політичного красномовства допомагає зрозуміти, як трансформувався політичний дискурс, щоб відобразити вимоги та виклики, характерні для кожної епохи. Українська риторика постійно змінювалася з часів Київської Русі, коли промови політичних і князівських лідерів були майже повністю присвячені релігійним і військовим ідеалам. У козацький період політичний діалог набув дуже чіткого національно-визвольного виміру, тоді як у XIX столітті, під впливом романтизму та спроб поширити українську мову і культуру, політичне красномовство наголошувало на розвитку національної свідомості.

За радянських часів риторика кардинально змінилася, перетворившись на засіб, який був водночас ідеологічно інтегрованим і глобальним за своїм характером, оскільки партійна ідеологія сильно обмежувала незалежність мови і культури. Коли Україна здобула незалежність у 1991 році, політична риторика країни зосередилася на демократичних цінностях, суверенітеті, прагненні до свободи та декларуванні національної ідентичності. Відтоді українські політики все частіше використовують мову як засіб об'єднання суспільства, визначення нових векторів руху та зміцнення національної самосвідомості.

У нинішніх умовах політичне красномовство набуває особливої актуальності через кризу - напад з боку Росії. З такої перспективи риторика є не просто способом комунікації, але й організаційним інструментом мобілізації, міжнародної коаліції на підтримку України. Імпровізаційний характер промов, які виголошують сучасні лідери на кшталт Володимира Зеленського, вимагає окремого розгляду. Саме тоді здатність до імпровізації стає важливим інструментом у створенні реального та автентичного портрету політичного діяча, який відкрито висловлюється в контексті

відверто пристрасного коментування заплутаних складнощів, що стоять перед країною.

Імпровізація політичної промови виконує кілька важливих функцій: серед найважливіших - вона сприяє здатності оратора продемонструвати автентичність та емоційну залученість у конкретні кризові умови. Лідер, який виступає перед публікою, не дотримуючись сценарію, може реагувати на відгуки аудиторії та спонтанно відповідати на актуальні питання і потреби, створюючи таким чином відчуття доступності та близькості з громадськістю. Крім того, це дозволяє політику підкреслити власні погляди, які є більш переконливими і звучать менш надумано, ніж якби оратор читав текст за сценарієм.

Незапланованість, яка характерна для виступів Володимира Зеленського, особливо в його меседжах, адресованих як національній громадськості, так і міжнародній аудиторії під час конфлікту, зарекомендувала себе як ефективний інструмент формування довіри та мобілізації суспільної активності. Практика політичного експромту під час критичних ситуацій чудово проявилася у прес-конференції Зеленського, яка відбулася на станції метро в Києві. Обравши нетрадиційну платформу для звернення до громадськості через ЗМІ, президент не лише прояснив важкі часи, що стоять перед суспільством, але й викликав резонанс, що він піднявся в унісон зі своїм народом. Його нестандартна відповідь на питання про можливість мирних переговорів з росією - «Час говорити правду, час не ховатися за політичною риторикою» - стала символом чесної позиції, яка включає в себе прагнення українців до миру за умови збереження суверенітету їхньої держави.

Імпровізація в політичній промові - це дуже серйозна справа, не тільки з точки зору інформації, але й з точки зору контролю над емоційною реакцією та настроями аудиторії. Привнесення в цю формулу різних елементів, наприклад, зарядженої мови, риторичних стратегій, невербальних сигналів і додаткових прийомів когнітивного впливу, допомагає оратору не тільки донести інформацію, але й аргументувати, мотивувати і залучати аудиторію. Використовуючи всі ці

тактики, Зеленському вдалося побудувати імідж лідера, який говорить щиро і готовий відстоювати державні інтереси разом з населенням. Це допомогло йому здобути величезну підтримку не лише всередині країни, а й на міжнародній арені.

Сучасні політичні лідери України все частіше використовують когнітивно-мовленнєву діяльність, намагаючись не просто донести певний меседж, а й впливати на самі цінності, на основі яких люди формують свої образи, зміцнюючи таким чином демократію, патріотизм та національні почуття. Імпровізація також робить реалізацію цієї діяльності більш ефективною: імпровізаційна промова викликає більше довіри і співпереживання, ніж ретельно підготовлена і завчена.

Таким чином, імпровізація як елемент політичної риторики стає своєрідним віддзеркаленням історичних викликів і соціокультурного контексту, в якому перебуває українське суспільство. Ця практика формує довіру, консолідує суспільство та відображає сучасні тенденції політичної комунікації, спрямованої на зміцнення демократичних цінностей і національної свідомості в Україні.

РОЗДІЛ 3: ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ

3.1 Особливості американської політичної культури

3.1.1 Культурні та історичні впливи на політичні промови

Американська політика є формою публічного дискурсу і продуктом історичних обставин та культурних практик, які глибоко вкоренилися протягом кількох сотень років. Від колоніальної Америки до наших днів на такі промови впливають історичні події, культурне розмаїття та соціальні зміни. Американське політичне красномовство часто відзначається відданістю принципам рівності, свободи та практичного управління, що гарантує відображення у промовах основоположних цінностей, закладених на момент заснування нації. Вони відображають риторичну спадщину, яка прагне не просто переконати аудиторію, а об'єднати її в прагненні до спільних цілей та ідеалів.

Вплив колоніальної епохи та боротьба за самовизначення.

Епоха колоніалізму та подальша боротьба за незалежність від Великої Британії створили підґрунтя для дуже виразної американської політичної риторики. Саме в цьому контексті такі люди, як Патрік Генрі та Томас Пейн, стали відомими завдяки своїм промовам, які допомогли надихнути колоністів взяти до рук зброю, щоб здобути свободу.

Яскравим прикладом є знаменитий вислів Патріка Генрі: «Дайте мені свободу або дайте мені смерть», який став поштовхом, на якому ґрунтується прагнення американців до самоврядування та дотримання прав. Риторика, що з'явилася в цей час і ґрунтується на цих колишніх принципах свободи і рівності, все ще формує основу сучасної політичної аргументації. Така риторика не просто закликає до дій, а являє собою постійний конфлікт щодо базових прав.

Становлення демократичних принципів у дев'ятнадцятому столітті.

Протягом XIX століття риторика американських політичних лідерів суттєво розвивалася відповідно до демократичних змін у країні. Наприклад, риторика

Ендрю Джексона уособлювала простоту слів та відлуння голосу пересічного американського громадянина, що перегукувалося з найпотужнішими демократичними тенденціями тієї епохи. У такий спосіб Джексону вдалося зміцнити зв'язок між політичними лідерами та їхніми виборцями, тим самим встановивши орієнтир для риторики, яка стала характерною для американського політичного дискурсу. Однією з найвидатніших промов цього часу є, безумовно, Геттісберзька промова Авраама Лінкольна, яка стала важливою віхою в американській та світовій політиці. У своїй промові Лінкольн говорив про деякі ключові питання, пов'язані з національною єдністю, свободою та демократією, таким чином, що проклав шлях для подальшого розуміння політичної риторики як інструменту соціального зв'язку.

Знаменита фраза «уряд народу, від народу і для народу» стала одним з головних стовпів американської демократії, який досі визначає зміст і форму політичних дискусій у Сполучених Штатах.

Розвиток політичної риторики навколо питань громадянських прав у XX столітті

Протягом двадцятого століття рух за громадянські права неймовірно трансформував американський політичний дискурс. Після Другої світової війни політичний дискурс дедалі більше зосереджувався на питаннях прав людини, рівності між расами та соціальної справедливості. Перш за все, ораторське мистецтво Мартіна Лютера Кінга-молодшого, особливо його найвідоміша промова «У мене є мрія», стало зразком риторики, здатної рухати важелі в суспільстві. Так, у своїх промовах Кінг звертався до великих ідеалів рівності та свободи, які надихали мільйони американців, а сам він став символом боротьби за соціальну справедливість. У своїх промовах Кінг використовував метафори, образи та алюзії на минуле, що мало сильний вплив на американську громадськість і зробило його риторику іконою боротьби за права. У контексті холодної війни політична риторика в Сполучених Штатах почала зосереджуватися на захисті західних демократичних цінностей.

Ораторське мистецтво Джона Кеннеді сприяло об'єднанню цього сприйняття єдності та патріотизму, особливо в рамках його культового заклику до дії: «Не питайте, що ваша країна може зробити для вас, питайте, що ви можете зробити для своєї країни». Такий стиль риторики мав на меті посилити почуття особистої відповідальності кожного громадянина за долю нації.

Роль мультикультуралізму

У Сполучених Штатах мультикультуралізм привертає все більше уваги з кінця 1900-х років. Це культурне розмаїття тепер відображається в політичних промовах, спрямованих на аудиторію з різним етнічним походженням і культурою. Американські політичні лідери поступово використовують мову, яка демонструє повагу до цього розмаїття і підкреслює важливість соціальної інклюзії. Такі політики, як Барак Обама, активно застосовують аспекти мультикультурної риторики, зосереджуючись на рівності, правах меншин і повазі до різноманітних культур. Наприклад, його промови часто включають елементи переконання, які резонують з різними культурними спільнотами. Це сприяє зміцненню почуття єдності та взаємної ідентичності, не заперечуючи при цьому унікальних відмінностей між ними.

Ідеали американської мрії

Ідея американської мрії є важливою частиною американського діалогу. Часто політики цитують її як емблему рівних шансів і прагнення до процвітання. Починаючи з 1930-х років, поняття «американська мрія» стало звичним у політичних розмовах у Сполучених Штатах. Це означає, що досягнення успіху завдяки наполегливій праці та відданості справі можливе незалежно від того, з якого соціального чи расового середовища ви походите. Наприклад, політичні промови Рональда Рейгана часто посилалися на цю концепцію, конструюючи картину країни що надихає де всі мають можливості для успіху та процвітання. Поняття американської мрії стало підґрунтям для дискурсу, спрямованого на залучення кожного американця до громадської діяльності, розвитку національної думки.

Сучасний контекст: вплив глобалізації та соціальних мереж

У 21-му столітті політичні розмови в Америці формуються під впливом світової інтеграції та розвитку технологій, зокрема, соціальних мереж. Сучасні політичні лідери повинні враховувати швидкість поширення інформації та еволюцію способів комунікації. Промови політиків стають все більш пристосованими до коротких і зрозумілих повідомлень, які можна швидко поширювати та сприймати через соціальні медіаплатформа. Такий стиль виголошення промов дозволяє політичним лідерам спілкуватися з різними групами. Молодь, яка здебільшого користується соціальними мережами, є ключовою аудиторією. Політична мова, яка використовується сьогодні, призначена для створення картинок і повідомлень, які можна просто надсилати, обговорювати й поширювати у світовому інформаційному просторі.

Культурні та історичні фактори мають великий вплив на політичні дискусії в Сполучених Штатах. Від боротьби за незалежність до сьогоднішніх проблем глобалізації, американська політична промова демонструє, що вона може поєднувати такі цінності, як свобода, рівність і демократія, враховуючи при цьому особливі потреби та почуття різних часів. Великі історичні події, такі як Громадянська війна, Рух за громадянські права та Холодна війна, вплинули на стиль політичного мовлення США. Ці важливі часи створили історії, про які люди досі говорять у політиці.

Водночас культурні фактори, такі як мультикультуралізм та ідея американської мрії, все ще формують зміст політичних промов для великої різноманітної аудиторії. Нові технології та соціальні медіа також змінюють те, як люди говорять у цих промовах, дозволяючи їм охопити більшу кількість людей і залучити кожного. Вони зосереджуються на коротких, але сильних посланнях, які відповідають потребам суспільства сьогодні. Завдяки поєднанню цих історичних та культурних складових, політичні промови в США залишаються потужним засобом впливу, об'єднання та руху громадян.

3.1.2 Визначальні риси американського стилю

Американський стиль політичного мовлення походить від цінностей демократії, свободи слова, прагнення до рівності та особистих прав. Ці цінності знаходять своє відображення в політиці країни. Історія американського політичного красномовства починається з часів Війни за незалежність, коли формувалася національна ідентичність і ставали сильними нові державні ідеали. Від Джорджа Вашингтона до Авраама Лінкольна, від Франкліна Д. Рузвельта до Барака Обами і Джо Байдена - манера говорити американських політиків з часом змінювалася, але все ще зберігає деякі важливі елементи для ефективного спілкування з людьми. Навіть при зміні стилю вони зберігають певні речі незмінними, щоб їхні слова мали сильний вплив на слухачів.

Важливою частиною американської манери говорити є прагнення бути чітким і коротким. Політики в Америці зазвичай не використовують складних слів чи речень у своїх промовах. Натомість їм подобаються прості фрази, які кожен може легко зрозуміти, що допомагає людям, які слухають, краще сприймати те, що вони говорять. Практичність сказаного робить американську політичну промову зрозумілою для багатьох людей, незалежно від їхнього соціального класу чи рівня освіти. У цій манері виступу не зосереджуються на вигадливості чи використанні складних слів, натомість зосереджуються на тому, щоб ефективно донести основну ідею до слухачів. Цей спосіб можна побачити в промовах Джона Ф. Кеннеді, коли він говорив короткими і чіткими словами: «Не питайте, що ваша країна може зробити для вас, питайте, що ви можете зробити для вашої країни».

їх спосіб політичної промови дуже зосереджений на ідеї персоналізації та індивідуалізму. Політики часто говорять про особисту відповідальність, використовуючи для цього реальні приклади з життя людей. Вони підкреслюють, що успіх країни залежить від того, чого досягають її громадяни особисто. Політичний лідер говорить так, щоб кожна людина в суспільстві відчувала особистий зв'язок, що змушує людей відчувати себе частиною спільної мети. Це можна чітко побачити, коли говорить Барак Обама. Він часто говорив про власний

життєвий досвід, показуючи, що його успіх походить від шансів, наданих тим, що він називає «американською мрією». В американській політиці те, як говорять лідери, також має сильне патріотичне забарвлення. Використання слів про національну гордість, історію та традиції є дуже важливим у політичних промовах у Сполучених Штатах. Це допомагає політикам заручитися підтримкою людей і об'єднати країну на основі спільних цінностей. Наприклад, Авраам Лінкольн у своїй знаменитій Геттісберзькій промові сказав, що «уряд народу, створений народом, для народу, не загине на землі». Ця фраза стала великим символом американської демократії і продемонструвала сильну обіцянку важливим переконанням нації.

Також дуже часто фокусується на об'єднанні людей і підкресленні того, як важливо мати спільну мету. Оратори прагнуть не лише поділитися своїми думками, але й мотивувати слухачів об'єднатися заради спільного блага. Цей спосіб мовлення дуже важливий у промовах багатьох американських президентів. Один з відомих прикладів - Франклін Д. Рузвельт, який виголосив промову, коли вперше став президентом у 1933 році. Він закликав американців не боятися проблем Великої депресії, а натомість об'єднатися і зустріти їх обличчям до обличчя: «Нам немає чого боятися, окрім самого страху».

Демократична промова має сильні символічні елементи. Лідери часто говорять, використовуючи символи, метафори та ідеї, які мають велике значення для американської культури та історії. Такий спосіб говоріння робить їхні промови більш емоційними та допомагає їм краще налагодити зв'язок з аудиторією. Наприклад, американські лідери можуть говорити про такі важливі символи, як Статуя Свободи, Декларація незалежності, Конституція США та ідеї, що лежать в основі Американської мрії. Ці символи знає кожен американець. Вони формують ключову частину культурної ідентичності та виступають маркерами національної гордості, дозволяючи нам неодноразово повертатися до основних цінностей суспільства.

Емоційна складова дуже важлива в таких розмовах. Неодноразово у своїх промовах політики використовують слова, сповнені почуттів, щоб привернути увагу людей, мотивувати їх або вселити в них надію на краще майбутнє. Слова, які дають відчуття надії, оптимізму та віри у зміни, часто використовуються американськими політиками під час виступів. Це особливо чітко простежується в тому, як говорив Рональд Рейган, адже він був відомий як людина надії. Він любив називати Сполучені Штати «містом на пагорбі», маючи на увазі, що вони мають бути прикладом для всіх інших країн світу. Такий оптимізм створює позитивний образ майбутнього, це дуже хороший спосіб мотивувати людей до активної участі в суспільному житті.

Ключовою частиною основ демократії в Сполучених Штатах є зосередження на певних групах і прагнення до взаємодії, особливо коли відбуваються вибори. Політики зазвичай спілкуються з певними групами громадян, думаючи про їхні потреби та проблеми. Це може включати пряме спілкування з такими групами, як робітники, ветерани, молодь чи інші соціальні категорії, щоб продемонструвати турботу про їхній добробут. Інтерактивність також означає залучення громадськості до участі, ставлячи їй запитання і даючи можливість відповісти на них. Це часто можна побачити на відкритих сесіях запитань і відповідей, які політики проводять під час зустрічей з виборцями. Такий стиль підвищує ефективність комунікації, оскільки люди відчувають, що їхній голос має значення.

Популярний стиль політичної промови має глибоке коріння в культурі та історії, демонструючи демократичні переконання, свободу та унікальність кожної людини. Цей стиль промови використовує просту мову, фокусується на особистому обов'язку, гордості за країну, дивиться на світлі сторони та враховує менталітет аудиторії. Це сильний метод об'єднати людей, рухатися вперед як нація, підтверджуючи нашу національну ідентичність. У промовах американські лідери пов'язують минулі події з символами, актуальними сьогодні — це дає відчуття, що кожна промова належить до давньої американської традиції, яка об'єднує минуле з майбутнім.

3.2 Аналіз використання імпровізації у політичних промовах американських політиків

3.2.1 Порівняння технік імпровізації в Україні та США

Застосування імпровізації як риторичного інструменту демонструє значні культурні відмінності в політичному дискурсі України та США. Порівняльний аналіз промов президента України Володимира Зеленського та колишнього президента США Барака Обами свідчить про унікальні риси та пріоритети у використанні імпровізації в політичному діалозі двох країн. У цих випадках на імпровізацію кожного з політиків впливають національні принципи та суспільні очікування, що призводить до унікального стилю та впливу їхніх промов.

1. Емоційна близькість та персональний підхід: Зеленський та Обама

Під час свого виступу на пресконференції в київському метро у 2022 році Зеленський використовує імпровізацію для встановлення тісного емоційного зв'язку з українською аудиторією.

Вибір основного місця проведення (метро як притулок) і незаплановане оголошення про мирні переговори з Росією на умовах, які гарантуватимуть безпеку українців, є очевидними прикладами того, що Зеленський надає перевагу прямолінійній і відвертій мові. Його імпровізаційний метод у цій ситуації покликаний культивувати довіру через автентичність, оскільки президент не ховається за формальною риторикою, а обирає прості та зрозумілі всім терміни. Така форма вираження посилює емоційний резонанс промови й дозволяє Зеленському позиціювати себе не лише як лідера, а і як співгромадянина в боротьбі за націю.

Обама, навпаки, імпровізує, щоб створити доброзичливий тон у спілкуванні з аудиторією, застосовуючи невимушений стиль і використовуючи особисті анекдоти, як це було продемонстровано під час його промови в Чикаго.

Використання особистого досвіду дозволяє Обамі підкреслити свій зв'язок з пересічними американцями, розвиваючи образ лідера, який розуміє значення важкої праці. Важливо підкреслити, що для Обами імпровізація в цьому контексті

слугує зміцненню його соціальної легітимності та переконливості, відображаючи спільні життєві цінності, які він поділяє з аудиторією.

2. Створення культурного та історичного контексту:

У своєму зверненні до парламенту Великої Британії у 2022 році Зеленський використовує імпровізовану промову, в якій натякає на відомі слова Черчилля: «Ми будемо битися в лісах, на полях, на берегах, на вулицях. Ми будемо боротися за нашу землю, чого б це не коштувало».

Ця цитата є не просто імпровізацією, але й культурним зв'язком, що об'єднує Україну та Велику Британію в їхньому історичному прагненні до свободи. Використовуючи такі символічні образи, Зеленський не лише викликає емоційну реакцію аудиторії, але й встановлює культурно релевантну паралель між українським та британським населенням, обидва з яких зіткнулися із загрозою для свого суверенітету.

Його імпровізаційна тактика посилює відчуття єдності та взаємної підтримки, актуалізуючи історичні уроки, які знаходять відгук в аудиторії.

І навпаки, Обама також часто звертається до культурних і національних символів у своїх передвиборчих промовах, однак його імпровізації зосереджені на ідеалах американської мрії та можливостей. Під час дебатів з Міттом Ромні Обама використовує неписану відповідь, яка містить риторичне запитання: «Ви знаєте, що я зробив за останні чотири роки. Тепер подумайте, чому мій опонент не може дати конкретної відповіді на те, що він має намір зробити». Це питання, хоч і спонтанне, покликане активізувати підтримку аудиторії, сприяючи довірі через посилання на їхній власний політичний досвід.

Імпровізація в цьому випадку має на меті підкреслити особисту відповідальність Обами за свої дії на посаді президента, втілюючи американські цінності особистої відповідальності та досягнень.

3. Ефект щирості та емоційної інтенсивності.

Основна відмінність в імпровізаційних техніках обох лідерів полягає в ступені емоційної інтенсивності, присутньої в їхніх промовах. Зеленський під час своїх імпровізованих виступів (наприклад, коли він заявив: «Я тут. Ми всі тут. Наші військові тут. Громадяни тут. Ми всі тут, захищаємо нашу незалежність") часто використовує емоційно сильні та потужні фрази, щоб підкреслити спільну боротьбу та жертви українців.

Ця заява перетворилася на символ стійкості та непокори, а завдяки своїй спонтанній природі викликає відчуття щирості, оскільки здається, що президент висловлює свої справжні емоції. В українському середовищі, де патріотизм і зв'язки з громадою є критично важливими цінностями, значно посилюється ефект таких імпровізацій, які знаходять відгук в аудиторії.

У випадку з Обамою його імпровізовані промови, як правило, менш емоційно заряджені, але це врівноважується його харизматичною манерою виступу та інтелектуальною врівноваженістю. Обама часто використовує гумор, жести та риторичні запитання, як це було продемонстровано під час дебатів з Ромні, де він інстинктивно підсилює сприйняття його як здібного та впевненого в собі лідера.

Попри те, що імпровізації Обами не такі емоційно насичені, як у Зеленського, вони спрямовані на демонстрацію рішучості та володіння ситуацією, що однаково викликає довіру в аудиторії.

4. Імпровізація як механізм національної єдності та мобілізації

Аналіз підходу Зеленського:

У контексті широкомасштабного військового вторгнення Росії президент Зеленський виступив із численними відеозверненнями до нації, часто відходячи від ретельно підготовлених текстів і звертаючись безпосередньо до військовослужбовців, цивільного населення та міжнародних союзників. Особливо варте уваги звернення, що послідувало за жорстокими конфліктами в Бучі, в якому він заявив:

«Ми не забудемо. Ми не пробачимо. І кожен винний буде покараний. Кожен російський солдат, який скоїв цей злочин, повинен знати, що ми його знайдемо, де б він не ховався».

Ця експресивна промова, що характеризується емоційно насиченим змістом, ілюструє риторичну стратегію Зеленського, який використовує напористі та експресивні заяви для зміцнення національної єдності та підкреслення принципів справедливості. Такі комунікації слугують символічною репрезентацією відданості лідера захисту національних інтересів та культивують почуття солідарності з населенням, особливо в періоди несприятливих обставин.

Аналіз промови Обами:

Під час поминальної служби в Чарльстоні, Південна Кароліна, після трагічної стрілянини в церкві, тодішній президент Обама вшанував жертв, одночасно звертаючись до расової напруженості, що панує в країні. Його спонтанне включення виконання гімну «Дивовижна благодать» здивувало присутніх:

«Дивовижна благодать, який солодкий звук... що врятував такого негідника, як я».

Цей імпровізований жест викликав глибоку емоційну реакцію аудиторії, підкресливши особисту причетність президента до гімну як потужного символу єдності та співчуття. Цей акт імпровізації сприяв створенню атмосфери співпереживання і колективної підтримки, ілюструючи здатність Обами вміло реагувати на трагічні обставини.

5. Імпровізація в пошуках міжнародної підтримки та культурної ідентичності

У березні 2022 року президент Володимир Зеленський виступив у Конгресі США, артикулюючи українську долю, проводячи паралелі з ключовими моментами в американській історії, зокрема з атаками на Перл-Харбор і 11 вересня. Він заявив:

«Щодня ми переживаємо те, що ви пережили 11 вересня. Ви знаєте, як це, коли на вашу територію нападають, коли ворог приходить у ваш дім і намагається знищити ваш народ».

Ця риторична стратегія, яка резонує з культурно значущими подіями в американській колективній пам'яті, є яскравим прикладом імпровізації, спрямованої на встановлення емоційного зв'язку та покращення розуміння обставин в Україні серед іноземної аудиторії. Зеленський вправно використовує цю техніку, щоб заручитися міжнародною підтримкою, апелюючи до ключових символів, які резонують у культурній свідомості США.

Аналогічно, під час свого виступу в Берліні у 2008 році президент Барак Обама посилався на історично важливі для європейської аудиторії події, щоб підкреслити вирішальний характер американсько-європейського партнерства. Він зазначив:

«Ми не можемо дозволити собі більше стін між нашими народами, таких як Берлінська стіна, що розділила Європу. Ми повинні працювати разом, щоб побудувати майбутнє без війни».

У цьому випадку імпровізація покликана встановити історичні та культурні паралелі між Сполученими Штатами і Європою, тим самим посилюючи спільне відчуття цінностей і цілей. Таке стратегічне використання імпровізації, подібне до підходу Зеленського, ілюструє ефективність використання культурної близькості та історичної солідарності для зміцнення міжнародних відносин.

6. Імпровізація як стратегічна відповідь на критику та виклик аудиторії

У спонтанному зверненні до журналістів в українському парламенті президент Зеленський відповів на запитання щодо готовності України розглянути територіальні поступки під час мирних переговорів. Його рішуча заява полягала в наступному: «Ніхто ніколи не отримає жодної частини України. Це не підлягає обговоренню. Кожен клаптик нашої землі має значення. Якщо хтось хоче говорити про поступки, нехай краще зрозуміє, що він робить помилку». Ця експромтом зроблена заява відображає непохитну рішучість лідера і відповідає

націоналістичним настроям, що переважають серед громадян. Акт імпровізації в цьому контексті додає дискурсу життєвості та переконливості, водночас зберігаючи емоційну стабільність позиції лідера в суспільній свідомості.

В іншому випадку під час президентської кампанії 2008 року президент Обама продемонстрував подібну адаптивність, коли зіткнувся зі скандуванням аудиторії, яка ставила під сумнів готовність його опонента до президентства.

Він зауважив: «Нам не потрібно говорити їм, що вони не готові. Ми покажемо, чому ми краще підготовлені. У нас є позитивна програма змін!»

Ця імпровізаційна відповідь ілюструє здатність Обами трансформувати негативне твердження в конструктивний заклик до дії. Використовуючи імпровізацію, він ефективно передає стриманість, оптимізм і компетентність, тим самим зміцнюючи свій імідж проактивного і здібного лідера.

Наведений порівняльний аналіз імпровізаційних прийомів Володимира Зеленського та Барака Обами демонструє вплив соціокультурного контексту та очікувань аудиторії на формування відмінних підходів до політичної риторики. Імпровізації Зеленського зосереджені насамперед на емоційній мобілізації аудиторії та демонстрації особистої прихильності.

Це важлива стратегія в контексті кризи, що триває в Україні. Він використовує емоційно заряджену та патріотичну мову, часто посилаючись на історичні паралелі, щоб заохотити почуття єдності зі своєю аудиторією.

Для порівняння, Обама використовує імпровізацію для створення образу харизматичного і компетентного лідера, який прагне досягти конкретних результатів. Підхід Обами до імпровізації відрізняється від підходу Зеленського тим, що він менш емоційно заряджений. З усім тим, він прагне встановити довіру за допомогою риторичних запитань, гумору та акценту на особистій відповідальності.

Отже, хоча імпровізації обох політиків демонструють різні емоційні та змістовні характеристики, їхня кінцева мета схожа: завоювати довіру та підтримку

аудиторії за допомогою засобів, що відповідають національним цінностям та культурним очікуванням.

3.2.2 Вплив імпровізації на політичну культуру США

Імпровізація як риторичний інструмент є важливою частиною політичної культури США, особливо у взаємодії лідера та громадськості, створенні емоційного зв'язку та політичної легітимності. Відмінності в імпровізації між американськими та українськими політиками показують, як культурні очікування та національні цінності формують форму та зміст політичного дискурсу. Наприклад, імпровізаційні стилі колишнього президента США Барака Обами та президента України Володимира Зеленського допоможуть нам краще зрозуміти політичну культуру США.

Барак Обама відомий своєю імпровізацією і використовує її, щоб звучати дружньо і невимушено з аудиторією. У своїх промовах Обама часто використовує особисті історії, які показують його зв'язок з повсякденним життям американців. Ця техніка дозволяє йому підкреслити спільні цінності та життєвий досвід і сприйматися як «народний лідер». Імпровізація допомагає Обамі налагодити зв'язок з аудиторією через автентичність і показати, що він розуміє проблеми пересічних американців.

Це допомагає створити позитивний імідж лідера і підвищує його соціальну легітимність в очах громадян, оскільки вони бачать у ньому партнера у своєму повсякденному житті. У своїх імпровізованих промовах Обама часто звертається до національних символів та ідеалів, які є основою політичної культури США - американської мрії, рівності та можливостей. У президентських дебатах він використовував імпровізацію, щоб налагодити зв'язок з виборцями, посилаючись на принципи відповідальності та досягнень, які лежать в основі американського суспільства.

Ці риторичні стратегії апелюють до національної пам'яті та створюють відчуття історичної тяглості та відповідальності перед майбутніми поколіннями. Обама вміло вплітає культурні символи у свою риторику і показує, що розуміє

американську ідентичність. Українська політична риторика відрізняється емоційною насиченістю, американська політична культура, як показує приклад Обами, є більш збалансованою. Обама не переборщує з емоціями у своїх промовах, натомість робить ставку на харизму, інтелект і спокій. Його імпровізаційні промови не такі емоційні, як, наприклад, у Зеленського, але вони викликають довіру через відчуття компетентності та холоднокровності, які є важливими цінностями для американського суспільства.

Завдяки своїй імпровізації Обама показує себе як лідер, який може приймати складні рішення. Імпровізація в американській політичній культурі також може бути використана для зміцнення національної єдності та мобілізації. Наприклад, під час трагедії в Чарльстоні Обама раптово почав співати «Amazing Grace», що викликало величезний емоційний відгук аудиторії. Цей імпровізований хід показав, що він може співпереживати і створювати відчуття єдності, що є важливим у часи національного болю.

Це свідчить про те, що імпровізація може бути використана не лише для отримання підтримки, але й для консолідації національної ідентичності та створення почуття співчуття і взаємодопомоги. Обама також використовує імпровізацію для зв'язку з міжнародною аудиторією, посилаючись на універсальні цінності та історичні паралелі. Його промови часто торкаються глобальних проблем і необхідності співпраці, що відповідає американським цінностям міжнародного співробітництва. Таким чином, імпровізація допомагає не лише створювати спільну національну ідентичність всередині країни, але й покращувати міжнародні відносини та будувати взаєморозуміння на глобальному рівні.

Американська політична культура високо цінує чесність і часто розглядає її як ознаку чесності лідера. Імпровізація дозволяє політикам виглядати «чесними» і неформальними у своїх висловлюваннях, що приваблює виборців, які втомилися від формальних і шаблонних промов.

Промови Обами, часто неформальні та неофіційні, є прикладом того, як американські політики використовують слово для створення реальності. Це

важливо в політичній культурі цієї країни, оскільки лідери намагаються бути «своїми людьми» - доступними, зрозумілими та чутливими до проблем і питань своїх виборців.

Наприклад, під час передвиборчої кампанії Обама використовував імпровізацію у своїх промовах, щоб реагувати на ситуації в аудиторії, коментувати реакцію аудиторії або грати з несподіваними подіями. Ці моменти демонструють його гнучкість і відкритість, цінні якості для американської аудиторії, яка цінує прозорість і чесність. За допомогою підписів Обама може негайно реагувати на запитання та занепокоєння виборців, показуючи, що він поважає і враховує думку виборців.

Гумор також є важливим фактором покращення американської політичної культури. Політики, особливо в часи стресу або труднощів, можуть використовувати гумор, щоб зменшити стрес, створити спокійну атмосферу або надати м'яку критику. Здатність демонструвати гумор підвищує позитивне сприйняття політика, оскільки демонструє його силу характеру і любов до себе. Це особливо актуально в американському контексті, де цінується неформальність і самокритика.

Обама відомий своєю здатністю відповідати на провокаційні запитання журналістів чи опонентів. Наприклад, на щорічному вечорі для преси він часто демонстрував свій фірмовий прийом — жартувати про поточні політичні події або свої помилки. Це дозволяло йому знімати напругу у складних ситуаціях, одночасно створюючи образ людини, яка не боїться сміятися над собою. Гумор також допомагає політикам налагодити зв'язок з людьми, що особливо важливо в Сполучених Штатах, де політиків часто вважають відірваними від повсякденних проблем.

Я також хочу зазначити, що оновлення є важливим інструментом для швидкого реагування на надзвичайні ситуації. Американська політична культура висуває високі вимоги до лідерів під час кризових ситуацій або публічних заходів, коли несподівані події можуть порушити плани виступу або комунікації. Здатність

до імпровізації дозволяє політикам швидко адаптуватися до нових умов, зберігаючи при цьому контроль над ситуацією.

Під час трагічних подій або протестів американські політики можуть змінювати свої промови, щоб відобразити емоційний стан присутніх. У цьому випадку Обама вміло використав неформальні промови, щоб висловити солідарність і підтримку постраждалим громадам, так само як він це зробив під час стрілянини в Чарльстоні. Такі неформальні дискусії допомагають створити імідж лідера, який не лише контролює своїх людей, але й розділяє з ними їхні почуття.

Слід визнати, що сучасна політична культура в Сполучених Штатах значною мірою формується під впливом соціальних мереж, і політики часто миттєво реагують на події.

Соціальні медіа перетворилися на інструмент безперервної комунікації, оскільки суспільство хоче швидко реагувати на новини, проблеми чи скандали. Такі платформи, як Twitter або Facebook, дозволяють політикам швидко відповідати на запитання аудиторії, реагувати на події або коментувати поточні новини. Обама був одним з перших президентів, який використовував соціальні мережі для прямого зв'язку з виборцями. Якщо будь-яке повідомлення або відповідь стають надбанням громадськості негайно, імпровізація відіграє ключову роль у тому, як політики будують свій імідж і реагують на несподівані ситуації. Водночас соціальні медіа вимагають ретельного балансу між пропагандою та обережністю, оскільки будь-які коментарі можуть швидко поширитися і вплинути на репутацію лідера. Американська політична культура останнім часом значно посилилася, і в цьому контексті модернізація іноді використовується для зміцнення лояльності окремих груп виборців, одночасно розпалюючи емоції опонентів.

Наприклад, Дональд Трамп відомий своєю недоречною риторикою, яка часто включає сенсаційні або провокаційні висловлювання, покликані привернути увагу до проблем, що турбують його виборців. Такий підхід відрізняється від реформаторського підходу Обами. Трамп використовує його, щоб розділити табори громадської думки та об'єднати своїх прихильників.

Цей стиль демонструє ще один аспект вдосконалення — вміння використовувати його для зняття емоційного стресу. Рідна риторика, насичена гаслами або емоційними закликами, допомогла Трампу встановити тісний емоційний зв'язок зі своєю аудиторією, але також викликала гостру реакцію з боку його опонентів.

Це відображає ще один аспект американської політичної культури: здатність лідерів використовувати насильство як інструмент для захисту своїх позицій і впливу на політичний клімат у країні.

Отже, як ми побачили, імпровізація не є важливим риторичним прийомом в американській політичній культурі, а радше інструментом із ширшим впливом. Вона допомагає посилити автентичність, створити емоційні зв'язки з іншими громадянами, зміцнити національну ідентичність і подолати соціальні розбіжності.

Такі політики, як Барак Обама та Дональд Трамп, демонстрували різні способи імпровізації та демонстрації власного стилю, але обидва мали сильний емоційний вплив на аудиторію. Імпровізація завжди була важливим фактором в американському політичному житті, дозволяючи лідерам адаптуватися до мінливих соціальних умов, завойовувати довіру виборців та ефективно спілкуватися з громадянами.

3.2.3 Роль імпровізації у формуванні образу політика

Імпровізування є потужним інструментом у політичному дискурсі, який може створити образ лідера, але це питання викликає у мене багато запитань. Чому зміни є настільки важливими, адже в американській політичній культурі це, здавалося б, малоймовірна тема для розмови? Я думаю, що це суспільний запит на чесність у відносинах між лідерами та виборцями.

В результаті своїх роздумів на цю тему я дійшов таких висновків: імпровізація, особливо в промовах, допомагає політикам створити емоційний зв'язок з аудиторією, демонструючи зміни й здатність швидко реагувати на ситуації.

Але чи не виникають відволікаючі моменти, які можуть підірвати цілісність політики та перетворити її на гру, а не на серйозну роботу на благо суспільства? Я

думаю, що, роблячи помилки, політики можуть показати людську сторону свого характеру.

Політики, які вміють імпровізувати, такі як Барак Обама чи Дональд Трамп, здобули велику підтримку завдяки своїй здатності говорити вільно і звертатися до аудиторії «наживо». Це створює відчуття єдності та довіри, особливо в суспільстві, яке вимагає чесності.

Я думаю, що такий тип комунікації приваблює виборців, тому що акт голосування відчувається «живим» і «реальним» для політика. Однак цей результат слід оцінювати на предмет того, чи підтримує цей ефект довгострокову довіру до політика. Лідери, які усвідомлюють «реальні» зміни, можуть не дивитися зверхньо на своїх виборців, що важливо для розуміння природи політичної довіри. Але чи можливо, що така ситуація є гарною ідеєю і частиною політичної стратегії?

Цікаво, що акт порушення закону також може свідчити про силу політика. Наприклад, здатність до організації може демонструвати довіру, креативність та красномовство, які є привабливими для виборців. Однак це твердження можна критикувати, адже не всі політики можуть успішно впроваджувати зміни, і якщо вони роблять це погано, їхня репутація може постраждати.

Чи може цей метод бути успішним для одних типів власників і не працювати для інших? Думаю, це також залежить від процесу реформування культури країни.

У Сполучених Штатах публічні виступи відіграють важливу роль у політичній культурі, а політика розглядається як символ відкритості та свободи. З іншого боку, в країнах, де політична комунікація є доступною, вона може здаватися марною або підривати авторитет лідера. Чи можна досягти такого результату в інших демократичних країнах? Яке значення має це рішення для розуміння впливу місцевої культури на свідомість політиків? Я вважаю, що існує багато можливостей для змін у політичному кліматі, але це твердження може вводити в оману через предмет опитування.

Наприклад, деякі соціологи кажуть, що політики чесні та відкриті, тоді як інші вважають їх неефективними. Тому важливо розглядати різні думки на це

питання, щоб краще зрозуміти роль змін у створенні політичного іміджу. Що ще можна зробити, щоб зрозуміти цей зв'язок між реформаторськими зусиллями та лояльністю політиків? Однак я не впевнена, що тут є політичне втручання.

Якщо політики покладаються на свободу слова, їхнім меседжам можуть не довіряти, що може мати непередбачувані наслідки. Цей аргумент можна оскаржити, оскільки хороші реформатори можуть забезпечити баланс між відкритістю та прозорістю, але чи можуть політики досягти такого балансу? Вивчення цього питання має зосередитися на таких факторах, як контекст революції, характеристики аудиторії на виборах, ЗМІ й навіть особистісні характеристики політика.

Видається правдоподібним припустити, що розуміння психологічних механізмів, які лежать в основі довіри до політиків-імпровізаторів, може дати уявлення про те, як розв'язати цю проблему. Виявляється, виборці схильні ідентифікувати себе з політиками, які виглядають автентичними та готові реагувати на їхні потреби в режимі реального часу. З усім тим, незрозуміло, чи не призведе це в кінцевому підсумку до витіснення справжнього лідерства театральними постановками, де основна увага приділяється іміджу, а не відчутним результатам.

Це твердження має велике значення для розуміння політичної культури, оскільки ставить питання про те, чи можна застосувати цей результат до інших демократичних країн. Було б корисно з'ясувати, чи існує універсальний зв'язок між імпровізацією та довірою до політиків, чи це явище притаманне виключно Сполученим Штатам та їхній особливій політичній культурі.

Висновки до розділу 3

Американська політична культура, що формувалася протягом століть, відзначається глибокими історичними та культурними впливами, які відображаються в політичних промовах. Від колоніальних часів до сучасності, риторика американських політиків підкреслює цінності свободи, рівності та демократії. Важливі історичні події, такі як боротьба за незалежність, Громадянська війна та рух за громадянські права, сформували основи політичного красномовства, яке прагне об'єднати людей навколо спільних ідеалів і цілей.

У XIX столітті риторика американських політичних лідерів, таких як Ендрю Джексон і Авраам Лінкольн, відзначалася простотою та доступністю, що зміцнювало зв'язок між політиками та виборцями. Лінкольн, зокрема, у своїй Геттісберзькій промові заклав основи для розуміння уряду як представника народу. У XX столітті, зокрема під час руху за громадянські права, ораторське мистецтво, як у випадку Мартіна Лютера Кінга, стало потужним інструментом для просування ідей рівності та соціальної справедливості, що також вплинуло на стиль політичного мовлення.

Сучасна політична риторика в США адаптується до нових технологій і соціальних медіа, що змінює способи комунікації з громадськістю. Політики, такі як Барак Обама, використовують імпровізацію для створення емоційного зв'язку з аудиторією, підкреслюючи спільні цінності та досвід. Водночас, імпровізація в промовах, як у випадку Володимира Зеленського, демонструє інші культурні контексти, зосереджуючи увагу на емоційній мобілізації та національній єдності. Ці відмінності в стилях риторики відображають глибокі культурні та соціальні особливості, що формують політичну культуру в обох країнах.

Імпровізація в політичних промовах, зокрема у виступах Барака Обами, є потужним інструментом для встановлення емоційного зв'язку з аудиторією. Вона дозволяє політикам виглядати автентичними та доступними, що підвищує їхню соціальну легітимність. Обама використовував імпровізацію, щоб звертатися до національних символів і ідеалів, створюючи відчуття єдності та співчуття під час

кризових ситуацій. Цей стиль комунікації допомагає політикам адаптуватися до змінних умов і реагувати на потреби виборців, що є важливим аспектом американської політичної культури.

Проте, імпровізація також викликає питання про її вплив на серйозність політики. Хоча вона може створити образ лідера, який швидко реагує на ситуації, існує ризик, що це перетворить політику на гру, де акцент робиться на іміджі, а не на реальних досягненнях. Важливо розуміти, як імпровізація впливає на довіру виборців і чи може вона бути успішною в інших демократичних контекстах. Це підкреслює необхідність дослідження зв'язку між імпровізацією, автентичністю та політичною довірою, щоб зрозуміти, чи є цей феномен унікальним для США чи має ширше застосування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Сучасні політики зосереджуються на тому, щоб грати на почуттях своїх адресатів у своїх промовах, використовуючи різні етимологічні та складні процедури для включення символізму та експресивності. А лексичні та синтаксичні засоби пропонують допомогу і слугують передумовою для визнання цього завдання.

Проаналізувавши публічні виступи українських політиків, можна відстежити такі найбільш вживані комунікативні стратегії в політичному дискурсі: стратегії дискредитації, стратегії ідеалізації, стратегії інтелектуалізації, стратегії заперечення та стратегії мотивації.

Матеріалом дослідження слугує корпус українських дискурсивних текстів професійного політичного вступу. У політичній комунікації політики свідомо обирають певний спосіб комунікативної поведінки та використовують відповідні комунікативні техніки, дотримуючись характерних стандартів.

Над завданням будь-якої комунікаційної процедури є виправлення світоглядної картини адресата. Якщо комунікаційна методологія сприймається як найбільш цілеспрямоване, глобальне завдання, то наслідком виконання методології є стратегії.

Оскільки методика — це завдання, а стратегії — його виконання, то ці два поняття співвідносяться як рід і вид. Стратегії в політичному аспекті — це обов'язковий інтерфейс у просуванні політичного руху, який охоплює повний набір стратегічних методів і заходів, імплікацій і стратегій досягнення найближчих цілей, що виникають при їх розумному та ефективному застосуванні для виконання всієї ключової лінії.

У контексті використання всього набору стратегічних стратегій і заходів, імплікацій і стратегій для досягнення локальних результатів для реалізації політичної технології, цілеспрямована гра діалектами є життєздатним інструментом.

Політик формує своє політичне послання, спираючись на свій світогляд та політичну креативність. Саме в цей період відбувається маніпуляція кодування інформації, яка базується на невіддільних людських характеристиках політика: рівні його компетентності, освіченості, інтелекту, етичних цінностях тощо.

На жаль, через значні контрасти, характерні для репрезентації адресата, вплив діалектної дивергенції політика послаблюється і не спрацьовує при підготовці перекладу даних політичного повідомлення. Позиція адресата в акті комунікації може бути вимушеною, тому представлення йому інформаційного повідомлення зобов'язує політика йти далі, використовуючи діалектний інструментарій. Характерними рисами політичної розмови мають бути полемічність, високий ступінь аксіологічності та спокусливості.

У цьому випадку дуже важливо використовувати однозначно переконливі лексеми, вирази та алегорії, які успішно створюватимуть шарм каламбурного дискурсу та закріплюватимуть агентський образ політика.

Аналіз показав, що імпровізація в політичних промовах слугує кільком цілям, зокрема підвищенню довіри до оратора, залученню аудиторії та ефективному реагуванню на непередбачувані події чи запитання. Лінгвістичні особливості, такі як риторичні способи, вибір слів і невербальні сигнали, відіграють важливу роль у переконливому донесенні повідомлень за допомогою імпровізації.

Розглянувши окрему концепцію політичних мовних дивергенцій на основі загальної концепції мовних відтворень у політичному дискурсі, можливо побачити, як відбувається управління політичними текстами в межах меседжів політиків. Перш за все, повідомлення впливає на тривожну систему адресата через певний набір сигналів, стимулів, які можуть відображатися по-різному, залежно від рамок, які його випускають і бачать.

Прагнучи вплинути на виборців, законодавці наповнюють тексти відповідними фонетичними засобами — переконливими лексемами, виразами та алегоріями. Переконливі слова виражають ділові наміри адресата. У політичному дискурсі такі слова формують набір кліше, що імплікують діалект політика, і таким

чином формують ціннісні переконання реципієнта — потенційного виборця. Проаналізувавши політичні тексти, ми переконалися, що для впливу на свідомість потенційних виборців законодавці використовують повторення експресивних фонетичних імплікатур: яскраві, самобутні дивовижні картинки, стильні візерунки, надмірні нахили мас, міфологізм, оцінювальні установки, оцінково названі слова і вирази, які працюють у рамках просунутого діалекту ЗМІ.

Можна дійти висновку, що успіх політичного дискурсу гарантується грамотним використанням експресивних текстових категорій у межах діалектної дивергенції. Вони включають спонукальні лексеми в контексті застосування повного набору стратегічних процедур і заходів, імплікацій і стратегій досягнення сусідства для виконання політичної процедури діалектної розваги.

Проведений аналіз промов дозволяє стверджувати, що імпровізація є невід'ємною частиною політичного дискурсу. Це дає змогу політичним лідерам формувати картину реальності та впливати на громадську думку.

Критичне осмислення та викриття імпровізацій у політичному дискурсі є важливим кроком на шляху до підвищення медіаграмотності громадян та формування більш відповідального ставлення політиків до своїх комунікативних практик. Лише за умови розвитку демократичних інститутів, прозорості влади та культури раціонального публічного дискурсу можливе становлення збалансованої, стабільної та орієнтованої на суспільні інтереси політичної системи.

Перспективними напрямами подальших досліджень можуть стати порівняльний аналіз імпровізацій у політичному дискурсі інших країн, вивчення їхнього впливу на електоральні процеси, а також розробка рекомендацій щодо мінімізації негативних наслідків використання імпровізацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексієвець О. Історія та сучасність політичної лінгвістики. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. 2012. Вип. 9. С. 248–255.]

2. Бацевич Ф. С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи. – Львів: ПАІС, 2005

3. Бацевич, Ф.С. (2004) Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Видавничий центр «Академія».

4. Боринштейн, Є. (2004) Соціокультурні особливості мовної особистості. Науковий вісник ХНУ

5. Бутова І. Політичний дискурс як об’єкт лінгвістичних досліджень. Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови. 2009. Вип. 16. С.

6. Ващук Т. Політичний дискурс як об’єкт лінгвістичного дослідження. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2007. (33).

7. Горіна О. В. Когнітивно-комунікативні характеристики американського електорального дискурсу республіканців : автореф. дис. …канд. філол. наук :10.02.04. Харків, 2008.

8. Грабер Д. Політичні мови. Посібник з політичної комунікації. London. 1981. № 14. P. 1-30, p. 198

9. Загнітко А. П. Сучасний політичний газетний дискурс: риторика і синтаксис. Донецький вісник Наукового товариства імені Шевченка. Донецьк: Східний видавничий дім, 2007. Т. 16.

10. Каліщук Д. М. Концептуальні стилі англомовних політиків (на матеріалі політичного дискурсу президентів Дж. Буша мол., Б. Обами) : автореф. … канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2016

11. Каліщук, Д. М. (2006) Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу. Вісник Сумського державного університету. Філологічні науки.

12. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс: текстуалізація реальності. Одеса : Чорномор'я, 2007. 156

13. Кондратенко Н.Український політичний дискурс: текстуалізація реальності: Монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007.

14. Кривий, А. (2001) Дискурсний аналіз і сучасне мовознавство. Дискурс іноземномовної комунікації. Львів: Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка.

15. Литвин А. Публічні комунікації президентів України та роль спічрайтерів у цьому процесі. Обрії друкарства. 2020. № 1.

16. Мацько Л. І. Лінгвістична риторика // Наука і сучасність: Зб. наук. праць /. І. Мацько. – Ч.4. – К.: Логос, 1999

17. Пойченко А. (1996), Політика: теорія і технології діяльності, Київ, Інститут національних відносин і політології

18. Рибак І. (2012), "Інформаційно-комунікативні виміри сучасного політичного маніпулювання", Держава і право : збірник наукових праць, Юридичні і політичні науки,Випуск 57, Київ, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України

19. Самойлова І. В., Подвойська О. В. Лексичні особливості політичних промов. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія «Філологічні науки». 2016. Кн. 1

20. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006.

21. Славова Л. Л. Когнітивні метафори у структурі концепту політик (на матеріалі американського та українського політичного дискурсу. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. 2012. Вип. 22. С. 275–294.

22. Шевчук Н. Особливості політичного дискурсу: зміст, функції, жанрове втілення. Вісник ДАКККіМ. Політологія. Вип.1. 2013. С. 263–269.

23. "Spontaneous Speech: Data and Analysis" (1996), автори: Junko Hiramoto і Peter H. K. Lee

24. Abramowitz A. I. The United States: Political Culture under Stress / A. I. Abramowitz // The Civic Culture revisited / Eds. Gabriel A. Almond, Sidney Verba. – Newbury Park : Sage Publications, 1980.

25. Almond G. A. Comparative Political Systems / G. A. Almond // Journal of Politics. – 1956. – Vol. 18. – No. 3. – P. 379–398.

26. Carter, R. (2004). Language and creativity: the art of common talk. London & New York: Routledge.

27. Charteris-Black J. Analysing Political Speeches: Rhetoric, Discourse and Metaphor. Palgrave Macmillan, 2013. 296 p.

28. Claridge C. (2011) Hyperbole in English: A corpus-based study of exaggeration Cambridge : Cambridge University Press.

29. Devine D. The Political Culture of the United States / D. Devine. – Boston : Little Brown, 1972.

30. Van Dijk, T. (2006). Discourse and Manipulation. Discourse & Society, 17, 359-383

31. Dittmer L. Political Culture and Political Symbolism: Toward a Theoretical Synthesis / L. Dittmer // World Politics. – 1977. – No. 29.

32. Harris Z. Discourse Analysis. Papers on Syntax. Synthese Language Library. 1981. № 14. P. 1–30.

33. Kavanagh D. Political Culture / D. Kavanagh. – London : Macmillan, 1972. – 80 p.

34. Manakin, V. N. (2004). Sopostavitelnaja leksikologija. Comparative Lexicology. Kyiv: Znannia.

35. Rosenbaum W. A. Political Culture: Basic Concepts in Political Science / W. A. Rosenbaum – New York : Praeger publ., 1975.

36. Steen, G. (2008). The paradox of metaphor: Why we need a three-dimensional model of metaphor. *Metaphor and Symbol, 23*(4), 213–241

37. Tucker R. C. Culture, Political Culture and Communist Society / R. C. Tucker // Political Science Quarterly. – 1973. – Vol. 88. – No. 2.